

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Memòria
2016-2017
Universitat de Barcelona

Memòria 2016-2017

Universitat de Barcelona

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Edita:
Secretaria General
Universitat de Barcelona

Rector:
Joan Elias

President del Consell Social en funcions:
Joan Corominas Guerin

© Universitat de Barcelona

Elaboració:
Gabinet Tècnic del Rectorat

Edició:
Edicions de la Universitat de Barcelona

Revisió lingüística:
Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona

Entrevistes: Unitat de Comunicació, Servei d'Audiovisuals
Retrats: Xènia Fuentes

Administració:
Edicions de la Universitat de Barcelona
Adolf Florensa, s/n
08028 Barcelona

Sumari

Presentació del rector	7
1. Una universitat centenària compromesa amb la ciutat	9
Visió estratègica de la Universitat de Barcelona	
Resum de les dades principals	
Distribució territorial: els campus i els centres	
2. La universitat projectada a la societat	23
Serveis a la comunitat universitària	
Activitats institucionals i culturals	
Serveis als estudiants	
3. La universitat líder en formació	39
Oferta acadèmica	
Altra oferta formativa	
Serveis de suport a la docència, millora i innovació docent	
4. La universitat capdavantera en recerca	53
Promoció, captació de recursos i internacionalització de la recerca	
Recerca i producció científica	
Transferència de tecnologia, coneixement i innovació	
Doctorat	
Difusió de la cultura científica	
5. Una universitat internacional	73
Activitat institucional internacional	
Mobilitat d'estudiants, professorat i personal d'administració i serveis	

Com a rector, em plau presentar-vos la Memòria de la Universitat de Barcelona, un recull de les activitats més rellevants dutes a terme al llarg del curs 2016-2017.

Avui en dia el paper de la universitat va més enllà de la docència, la recerca i la transferència. Les universitats som actors socials de gran impacte i la Universitat de Barcelona assumeix aquesta responsabilitat.

En aquest sentit, la Memòria és també un instrument per retre comptes a la societat sobre la consecució dels objectius que tenim encomanats com a institució pública dedicada a la creació i la difusió del coneixement, a la formació dels futurs professionals i al desenvolupament de l'esperit crític de la societat en el seu conjunt.

Tot això, en connexió amb el nostre entorn immediat a través del compromís social, la cultura i valors com la igualtat i la solidaritat. I tenint sempre com a referent el marc internacional, en el qual la Universitat de Barcelona gaudeix d'un important i merescut reconeixement.

Us convido a llegir i consultar aquesta Memòria, que us permetrà fer un recorregut pel curs que hem tancat.

Joan Elias
Rector de la Universitat de Barcelona

UNIVERSITAT DE BARCELONA

«La Universitat em va permetre lligar vocació i projecte professional. Jo no seria aquí si no hagués passat per la Universitat de Barcelona.»

Jaume Duch, portaveu
i director general de Comunicació
del Parlament Europeu

UNA UNIVERSITAT CENTENÀRIA COMPROMESA AMB LA CIUTAT

Visió estratègica de la
Universitat de Barcelona

Resum de les dades principals

Distribució territorial:
els campus i els centres

1

Visió estratègica de la Universitat de Barcelona

En les **eleccions al Rectorat** de la Universitat de Barcelona que van tenir lloc el desembre de 2016, el Dr. Joan Elias, catedràtic de Matemàtiques, va ser elegit nou rector amb el 53,07% del vot ponderat en la segona volta. El programa electoral, a partir del qual es desenvolupa la visió estratègica de la Universitat, es vertebrava en quatre eixos —els valors, les persones, la docència i l'aprenentatge, i la recerca i el servei a la societat— basats en el compromís ètic com a principi inspirador de totes les actuacions.

Durant el curs 2016-2017 han finalitzat les obres de la primera fase d'ampliació de la Facultat de Dret, amb una superfície construïda de 16.000 m², la qual actualment està en fase d'equipament; al Campus de l'Alimentació de Torribera s'ha inaugurat l'aulari temporal Sent Soví, i al Parc de les Humanitats i les Ciències Socials, a les instal·lacions de Can Jaumandreu, s'han posat en servei espais nous mitjançant l'ampliació del vestíbul d'accés que condueix als antics tallers.

Per maximitzar la presència pública de la Universitat i donar-li visibilitat internacional, s'ha potenciat la implementació de la **nova marca**, creada l'any 2015: s'han actualitzat les marques dels instituts de recerca i dels serveis interns de la Universitat; s'han creat les submarques adaptades al nou manual de marca, i s'ha fet un control i seguiment de l'aplicació de la marca de la Universitat de Barcelona en els diferents suports de comunicació interns i externs.

D'altra banda, amb la **Botiga UB** ubicada al vestíbul principal de l'Edifici Històric s'ha reforçat la

Pati de Ciències
de l'Edifici Històric

SEGUIDORS
A LES XARXES
SOCIALS

41.000 Twitter

12.300 Instagram

156.000 Facebook

visibilitat de la marca UB i dels productes de marxandatge de la Universitat, tant entre els col·lectius interns com entre el públic extern. A més, a banda dels punts de venda ubicats en facultats i centres de la UB, s'han ampliat els punts de venda externs i el catàleg de productes de **marxandatge**.

Un any més, la Universitat de Barcelona es consolida com a líder a l'Estat espanyol i se situa en una posició capdavantera a escala mundial d'acord amb els principals **rànquings internacionals**. Així, els QS World University Rankings situen la UB en la posició 156 en termes globals, mentre que en anatomia i fisiologia ocupa el lloc 32. En l'apartat

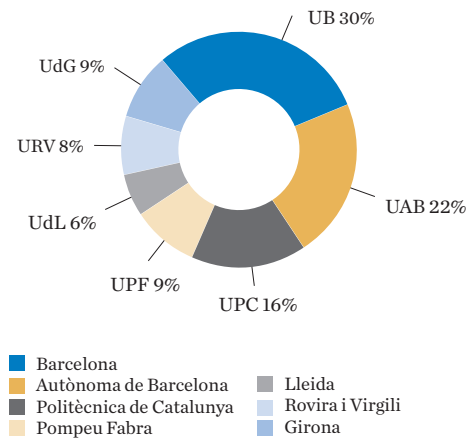
La Facultat de Ciències de la Terra i el CSIC desenvolupen una app per conèixer la procedència de les roques d'il·lustres façanes de la ciutat [de Barcelona]. L'aplicació proposa rutes, jocs i experiments.

El Periódico, 12 de novembre de 2016

d'ocupabilitat, obté la posició 88 al QS WU Graduate Employability Ranking.

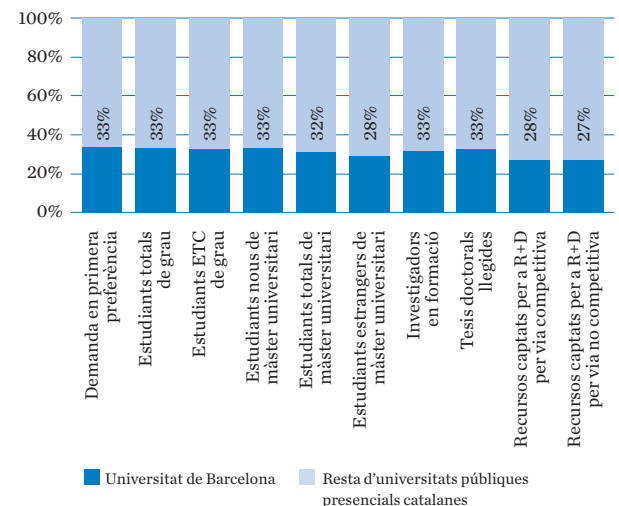
En l'àmbit de la **mobilitat internacional**, la Universitat ha acollit la celebració del trentè aniversari del programa Erasmus. L'acte, organitzat pel Servei Espanyol per a la Internacionalització de l'Educació, ha consistit en la trobada i l'intercanvi d'experiències de diverses generacions d'estudiants Erasmus espanyols i estrangers.

Estudiants de grau al sistema universitari públic i presencial de Catalunya (2015-2016)

La Universitat de Barcelona acull una jornada per commemorar el 30è aniversari del programa Erasmus

Pes relatiu de la Universitat de Barcelona en el sistema universitari públic i presencial de Catalunya

Can Jaumandreu

Resum de les dades principals

Estructura

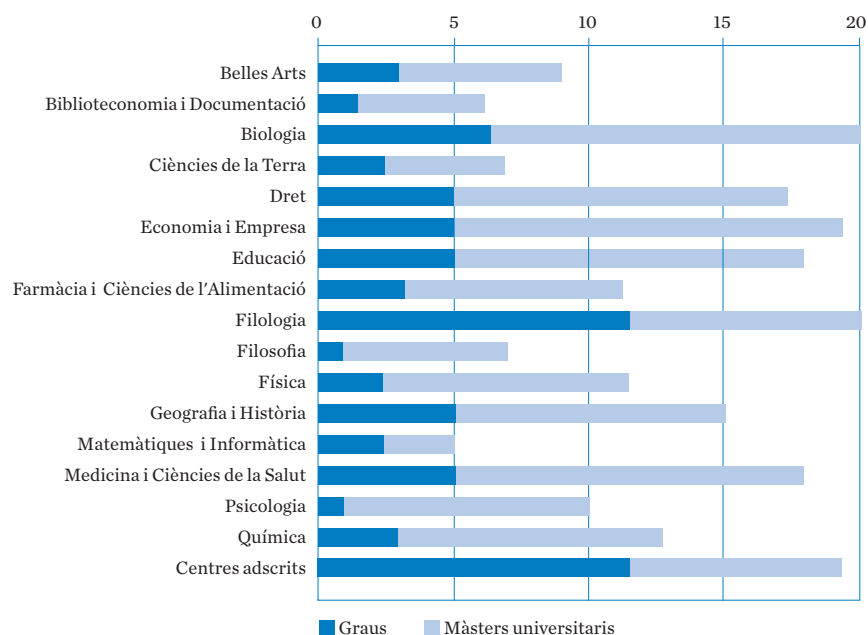
Superfície construïda (m ²)	662.774
Facultats	16
Centres adscrits*	8
Departaments	60
Unitats de formació i recerca	1
Instituts de recerca propis	15
Instituts universitaris de recerca propis	2
Instituts de recerca participats	10
Instituts interuniversitaris	4
Centres de documentació	3
Observatoris propis	10
Observatoris participats	2

* Més un centre en procés d'adscripció.

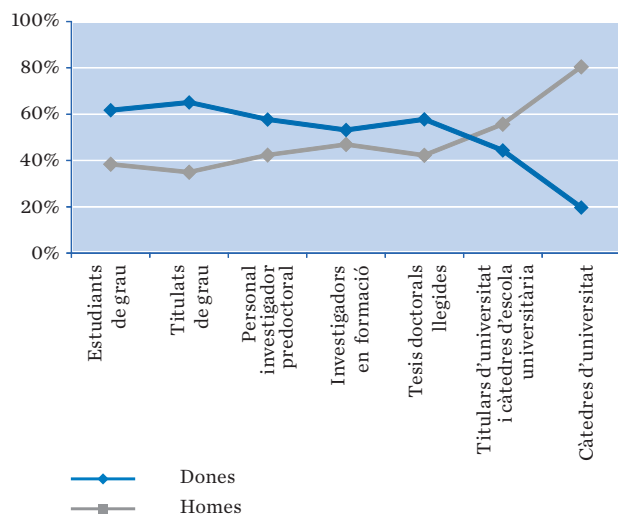
Oferta acadèmica 2016-2017

Graus	73
Màsters universitaris	151
Programes de doctorat	48
Títol propi	1
Diplomes d'especialització i postgrau	215
Programes de màster	273
Cursos d'expert	137
Cursos superiors universitaris	124
Cursos d'extensió universitària	93
Cursos de formació continuada corporatius i en obert	540

Oferta acadèmica de graus i màsters universitaris

Gràfic de gènere

«Jo sempre tinc bones paraules per a la UB.
El tracte amb els professors és excepcional.»

Marta Bach, estudiant de tercer de Nutrició Humana i Dietètica i medalla de plata de waterpolo als Jocs Olímpics de Londres 2012

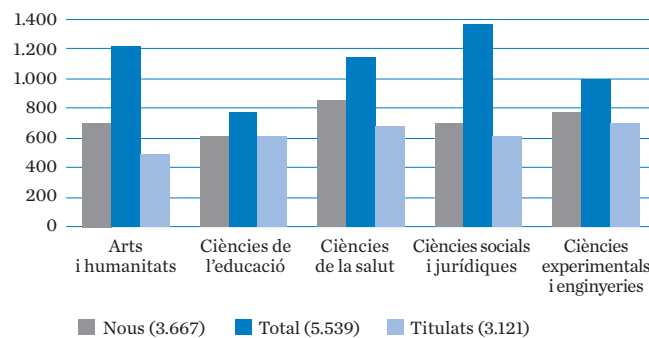
Estudiants

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	% de dones
Estudiants nous de grau	10.418	10.420	10.389	61,9
Estudiants de grau	44.420	43.568	42.997	61,7
Estudiants equivalents a temps complet de grau	38.363	37.796	37.235	62,3
Titulats de grau	7.448	7.215	7.317	65,0
Estudiants nous de màster universitari	3.417	3.573	3.667	60,8
Estudiants de màster universitari	4.865	5.300	5.539	61,6
Estudiants equivalents a temps complet de màster universitari	3.664	3.432	4.089	61,5
Titulats de màster universitari	2.472	2.866	3.121	62,6
Estudiants a distància de grau i màster universitari*	638	1.921	1.555	64,2
Estudiants de grau i màster universitari en centres adscrits	3.713	3.901	4.390	52,7
Estudiants de màster propi, curs d'especialització i postgrau o curs d'expert	8.693	8.801	9.193	70,0
Estudiants d'extensió universitària	2.279	1.304	1.263	53,8
Estudiants de formació continuada (IL3)	14.696	21.040	19.195	74,5
Estudiants de pràctiques no curriculars	3.084	3.519**	nd	—

* Mitjançant el Centre Universitari Internacional de Barcelona (UNIBA), centre adscrit

** Dades provisionals

Estudiants de màsters universitaris

No inclou els estudiants dels centres adscrits.

Una universitat centenària compromesa amb la ciutat

Campus d'Alimentació de Torribera

Estudiants de grau per àmbit

	Nous	Total	Titulats
Arts i humanitats	2.213	8.249	1.256
Ciències de l'educació	1.466	5.916	1.163
Ciències de la salut	2.002	9.184	1.747
Ciències socials i jurídiques	3.049	13.175	2.116
Ciències experimentals i enginyeries	1.659	6.473	1.035
Total als centres	10.389	42.997	7.317
% de dones	61,9	61,6	65,0
En centres adscrits	1.238	4.053	575
% de dones	51,2	53,6	58,0
Total a la UB	11.627	47.050	7.892

Formació complementària

	2016-2017	% de dones
Escola d'Idiomes Moderns	4.141	62,1
Estudis Hispànics	743	65,6
Universitat de l'Experiència	1.249	63,3
Cursos d'estiu Els Juliols	1.720	63,1
Gaudir UB	2.867	63,7

Altres estudiants

	2016-2017	% de dones
Serveis Lingüístics: cursos de català	1.061	67,4
Institut de Ciències de l'Educació	9.059	70,8
Aules de la Gent Gran	4.057	76,0

Rànquings internacionals

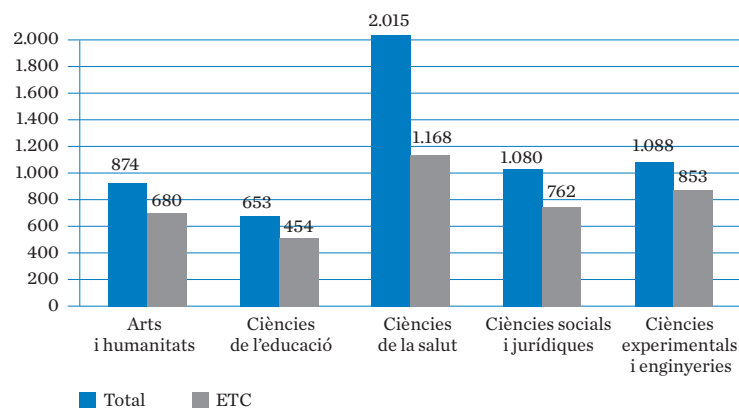
	Posició estatal	Posició europea	Posició mundial
Academic Ranking of World Universities (ARWU)	-	-	201-300
THE World University Rankings	3	100	201-250
QS World University Rankings	1	64	156
Best Global Universities	1	24	81
Center for World University Rankings (CWUR)	1	-	103
University Ranking by Academic Performance (URAP)	1	-	46
National Taiwan University Ranking (NTU)	1	18	64
SCImago Institutions Rankings (Higher Education)	1	37	151
UI GreenMetric World University Ranking	5	-	59

Personal docent i investigador (PDI)

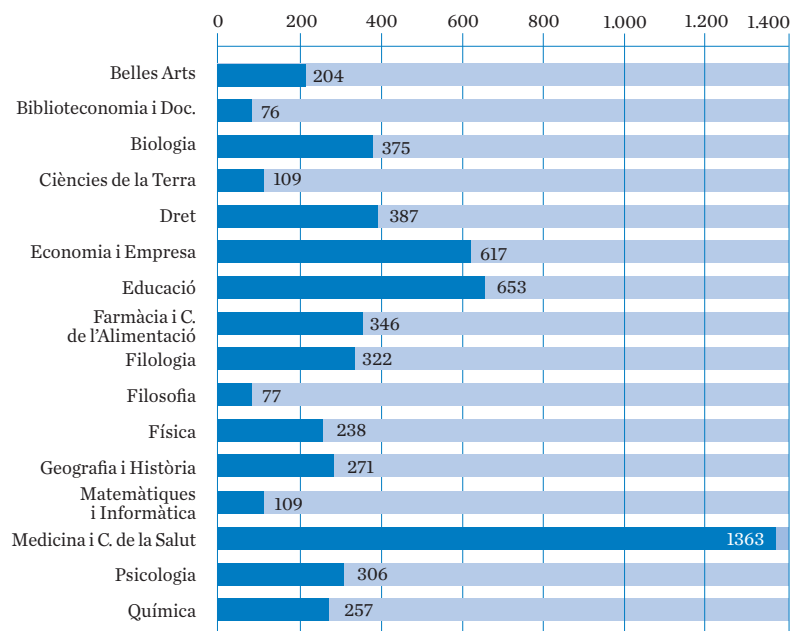
2017	% de dones	
Total de PDI	5.715	45,1
Catedràtics d'universitat	479	19,6
Catedràtics d'escola universitària	17	64,7
Titulars d'universitat	1.138	43,9
Titulars d'escola universitària	138	52,2
Catedràtics contractats LOU	2	0,0
Professors agregats	472	47,3
Professors lectors	134	50,8
Professors col·laboradors	3	66,7
Professors col·laboradors permanents	87	65,5
Associats	2.235	51,3
Associats mèdics	638	45,9
Altres investigadors	189	53,4
Emèrits del Pla de jubilació anticipada	109	45,0
Altres	74	28,4
PDI equivalent a temps complet	3.923,1	45,8
PDI amb vinculació permanent*	2.333	41,0

* Inclou PDI ordinari (catedràtics i titulars), PDI agregat, PDI col·laborador permanent i PDI catedràtic contractat LOU.

PDI total i PDI equivalent a temps complet per àmbit

PDI distribuït per centres

	2015	2016	2017
Personal docent i investigador (PDI)			
Total de PDI	5.311	5.532	5.715
PDI equivalent a temps complet	3.829	3.863	3.923
PDI amb vinculació permanent	2.396	2.348	2.333
Personal d'administració i serveis (PAS)			
Total de PAS	2.283	2.264	2.255
PAS funcionari	987	954	920
PAS laboral	1.296	1.310	1.335
Ràtio de PAS/PDI	0,43	0,41	0,40
Ràtio de PAS/PDI equivalent a temps complet	0,60	0,59	0,58

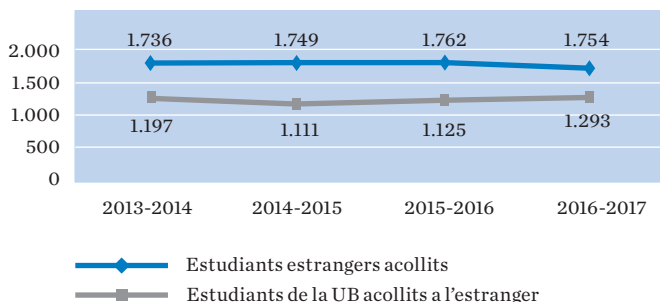
Millora i innovació docents

	2016-2017
Grups consolidats d'innovació docent	78
Grups d'innovació docent	16
Projectes d'innovació docent reconeguts	33
% de PDI que rep formació de l'ICE	73,1
Participants en cursos en línia oberts i massius (MOOC)	44.722

Internacionalització

	2016-2017
Convenis amb universitats i altres institucions estrangeres	3.376
Estudiants de nacionalitat estrangera	11.278
PDI de nacionalitat estrangera	250

Mobilitat en el marc de programes

Personal d'administració i serveis (PAS)

		% dones
Total de PAS	2.255	63,8
PAS funcionari	920	81,5
Grup A	56	71,4
Grup B	174	80,0
Grup C	370	79,2
Grup D	316	86,8
Grup E	3	33,3
PAS laboral	1.317	52,0
Grup I	336	52,4
Grup II	227	44,1
Grup III	546	51,5
Grup IV	208	61,5
Eventuals	18	22,2

Serveis i activitats

	2016
Biblioteca	
Nombre de biblioteques	17
Fons de monografies	1.678.271
Fons de publicacions periòdiques	77.602
Préstecs	686.092
Punts de lectura	6.070
Usuaris d'Esports UB (abonaments i competicions)	4.384
Becaris de col·laboració en serveis i centres	930
Participants al Club de Feina	1.009
Socis d'Alumni UB	5.371
Voluntaris participants a Voluntariat UB	2.246

Activitats culturals

	2016
Participants en visites guiades a l'Edifici Històric	4.625
Concerts organitzats en el Cicle de Música	17
Exposicions temporals al Museu Virtual	11

Botiga UB al vestíbul principal de l'Edifici Històric

Recerca i transferència de tecnologia

	2014	2015	2016
Fons de recerca captats en convocatòries competitives i no competitives (milers d'euros)	87.209	88.988	107.326
Projectes de recerca	25.312	31.471	47.384
Accions complementàries	305	369	—
Ajuts	19.835	13.740	7.681
Infraestructures	185	—	657
Convenis de recerca	538	248	445
Contractes de la Fundació Bosch i Gimpera	10.043	8.697	12.532
Serveis dels Centres Científics i Tecnològics a institucions externes	2.901	3.236	3.250
Fons captats per investigadors de la UB en institucions participades*	28.090	31.227	35.377

* Inclou els imports concedits derivats de l'activitat de recerca competitiva i no competitiva duta a terme per investigadors de la UB a l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), l'Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC), l'Institut de Recerca Biomèdica (IRB), el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC), l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) i el Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG).

Activitat de recerca	2016
Projectes de recerca actius	997
Projectes del programa Horitzó 2020	43
Professorat integrat en recerca	2.276
Investigadors doctors	216
Investigadors predoctorals	584
Tècnics i auxiliars de recerca	653
Grups de recerca consolidats	303
Grups de recerca emergents	22

Transferència de tecnologia i coneixement	2015
Contractes de la Fundació Bosch i Gimpera	726
Empreses de base tecnològica de nova creació	4
Contractes de llicència	17
Sol·licituds de patents prioritàries	12
Extensions internacionals de patents (PCT)	17
Patents en fase nacional	38
Comunicacions d'invençions	53

Evolució en l'activitat de recerca	2014	2015	2016
Investigadors en formació	5.431	4.774	4.890
Projectes en programes de doctorat industrial	9	15	16
Tesis doctorals llegides	752	1.131	1.158
Publicacions científiques (ISI)	5.180	5.186	5.381
Patents sol·licitades	54	93	67

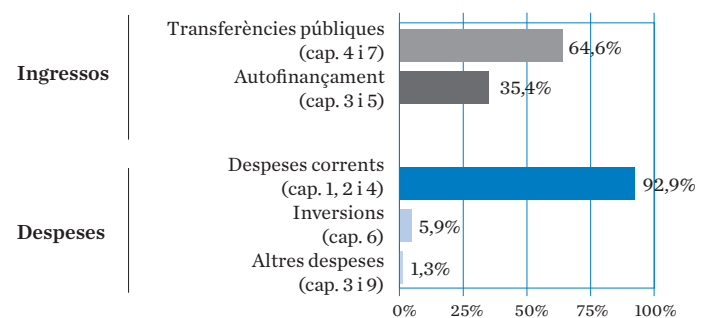
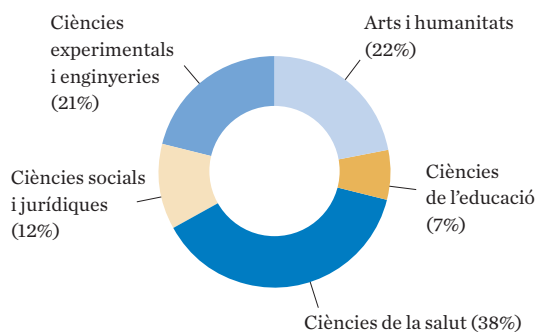

Pressupost de l'any 2017 (milers d'euros)

Ingressos	371.676
Cap. 3 Taxes i altres ingressos	125.559
Cap. 4 Transferències corrents	225.935
Cap. 5 Ingressos patrimonials	5.929
Cap. 7 Transferències de capital	14.253
Despeses	371.676
Cap. 1 Despeses de personal	270.503
Cap. 2 Compra de béns i serveis	66.454
Cap. 3 Despeses financeres	2.863
Cap. 4 Transferències corrents	8.171
Cap. 6 Inversions reals	21.796
Cap. 9 Passius financers	1.889

Evolució	2015	2016	2017
Pressupost	367.065	371.692	371.676

Investigadors en formació per àmbit

Distribució territorial: els campus i els centres

Torre de la Creu

Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Déu

Campus de la Diagonal Portal del Coneixement

- Facultat de Belles Arts
- Facultat de Biologia
- Facultat de Ciències de la Terra
- Facultat de Dret
- Facultat d'Economia i Empresa
- Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació
- Facultat de Física
- Facultat de Química
- Col·legi Major Penyafort-Montserrat
- Parc Científic de Barcelona
- Centres Científics i Tecnològics
- Esports UB

Col·legi Major Sant Jordi

Facultat de Biblioteconomia i Documentació

Campus de Medicina Clínic August Pi i Sunyer

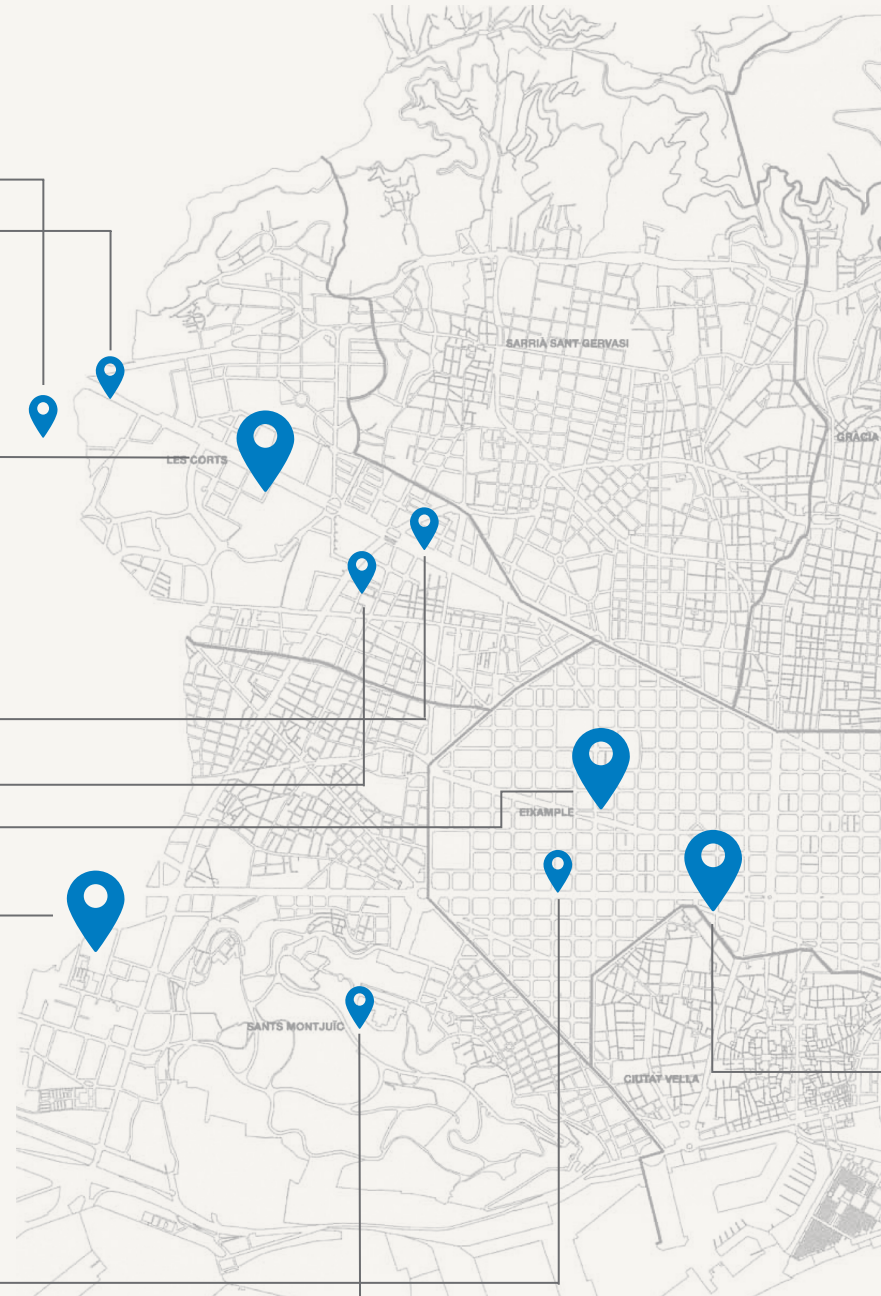
- Facultat de Medicina i Ciències de la Salut
- Hospital Clínic de Barcelona
- Col·legi Major Ramon Llull

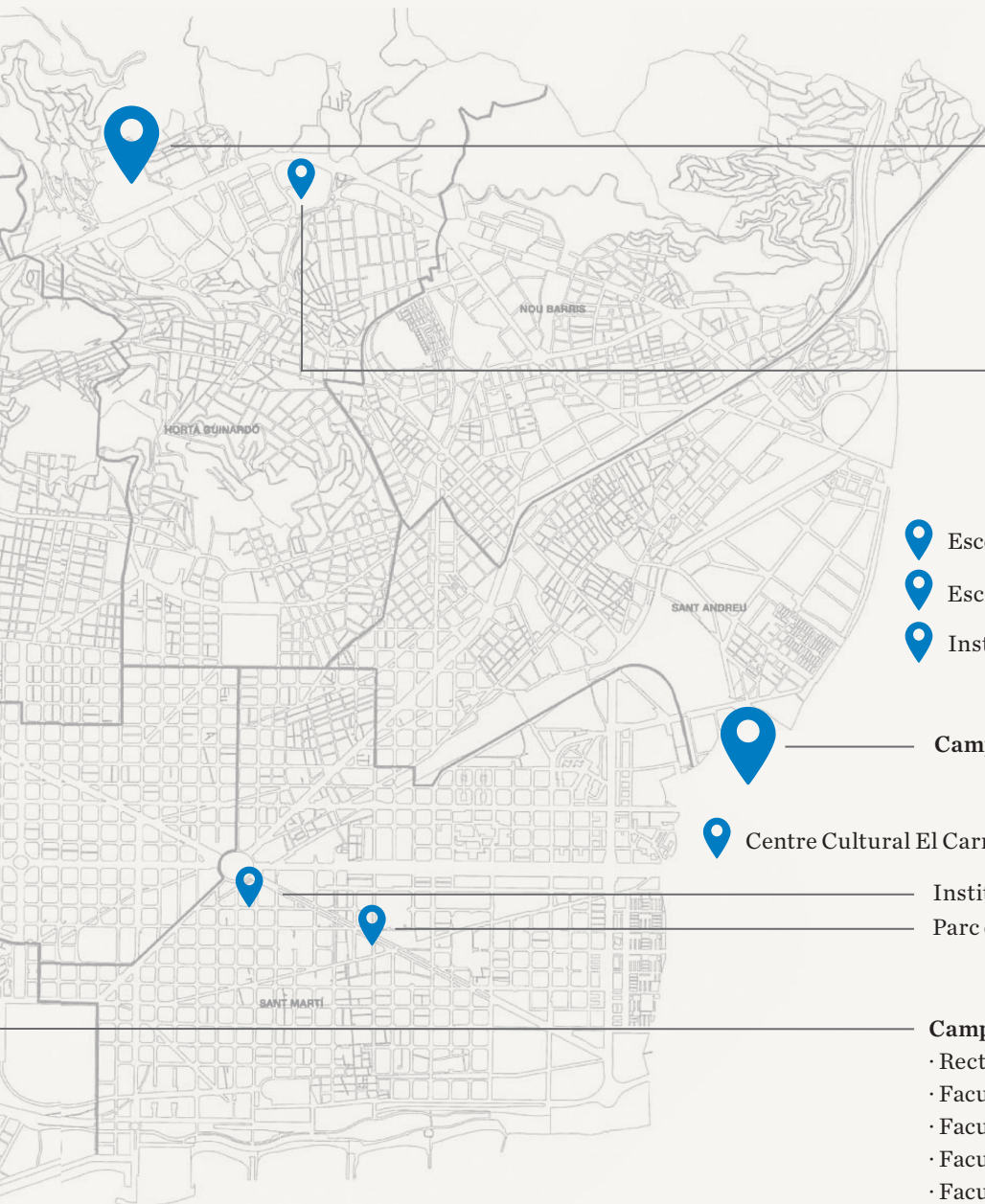
Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge

- Facultat de Medicina i Ciències de la Salut
- Hospital Universitari de Bellvitge

Escola Superior de Relacions Públiques (ESRP)

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC)

Campus de Mundet

- Facultat d'Educació
- Facultat de Psicologia
- Institut de Ciències de l'Educació (ICE)

Escola Universitària d'Hoteleria i Turisme CETT

- Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya (ESCAC)
- Escola Superior de Comerç i Distribució (ESCODI)
- Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC)

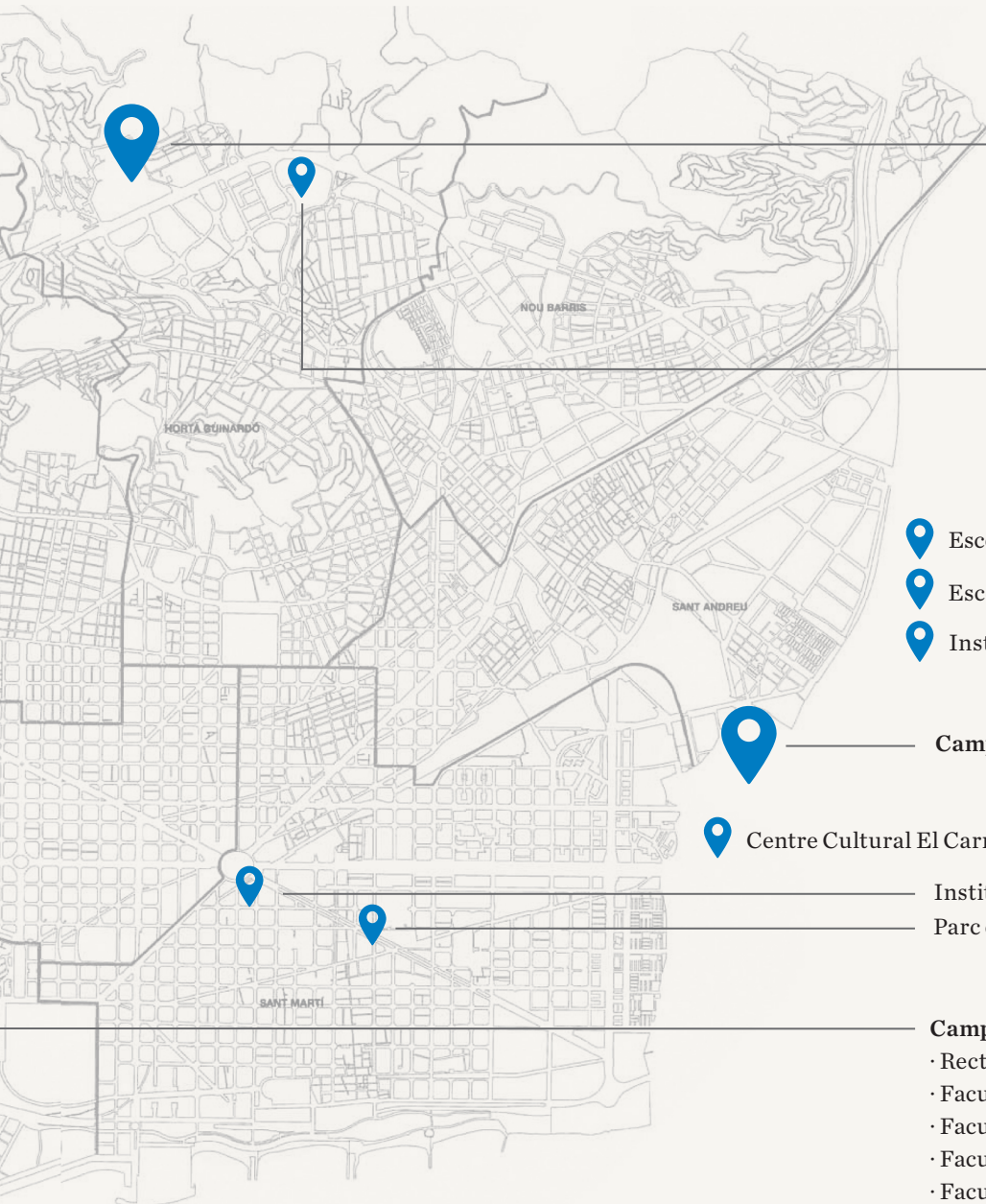
Campus de l'Alimentació de Torribera

Centre Cultural El Carme

Institut de Formació Contínua IL3
Parc de les Humanitats i les Ciències Socials

Campus d'Humanitats

- Rectorat, Gerència i serveis generals
- Facultat de Filologia
- Facultat de Filosofia
- Facultat de Geografia i Història
- Facultat de Matemàtiques i d'Informàtica
- Escola d'Idiomes Moderns (EIM)
- Estudis Hispànics
- Escola de Noves Tecnologies Interactives (ENTI)

Campus de Mundet

- Facultat d'Educació
- Facultat de Psicologia
- Institut de Ciències de l'Educació (ICE)

Escola Universitària d'Hoteleria i Turisme CETT

- Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya (ESCAC)
- Escola Superior de Comerç i Distribució (ESCODI)
- Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC)

Campus de l'Alimentació de Torribera

Centre Cultural El Carme

Institut de Formació Contínua IL3
Parc de les Humanitats i les Ciències Socials

Campus d'Humanitats

- Rectorat, Gerència i serveis generals
- Facultat de Filologia
- Facultat de Filosofia
- Facultat de Geografia i Història
- Facultat de Matemàtiques i d'Informàtica
- Escola d'Idiomes Moderns (EIM)
- Estudis Hispànics
- Escola de Noves Tecnologies Interactives (ENTI)

«M'agrada estudiar i vull acabar la carrera per ajudar la gent d'aquí i un dia tornar al meu país a ajudar la meua gent.»

Eliana Sabreen, estudiant de primer d'Odontologia

LA UNIVERSITAT PROJECTADA A LA SOCIETAT

Serveis a la comunitat universitària

Activitats institucionals i culturals

Serveis als estudiants

2

Serveis a la comunitat universitària

La UB desenvolupa el seu compromís amb la societat des de diversos àmbits. Així, en matèria de **responsabilitat social** ha presentat la setena memòria, que mostra l'impacte social, econòmic i ambiental de la Universitat i que, com les anteriors, ha seguit les directrius marcades per la Global Reporting Initiative. La participació en el projecte Erasmus+ University Meets Social Responsibility o l'elaboració d'un curs en línia sobre responsabilitat social que ha seguit pràcticament tot el personal d'administració i serveis són algunes de les iniciatives que demostren l'inequívoc compromís de la UB en aquesta matèria.

L'**aprenentatge servei** (ApS) és una proposta docent i de recerca que integra el servei a la comunitat i l'aprenentatge acadèmic en un únic projecte que permet als estudiants formar-se mentre treballen sobre necessitats reals de l'entorn, amb l'objectiu de millorar-lo. En el marc de determinades assignatures (segons els continguts i les competències que s'hi han de treballar) o d'altres activitats acadèmiques, com ara els treballs finals de grau o de màster, els projectes d'ApS tenen com a objectiu donar resposta a necessitats socials detectades per entitats socials, centres educatius i altres institucions, mitjançant el treball formatiu que desenvolupen els estudiants.

El Grup ApSUB treballa des de l'any 2013 per consolidar, difondre i estendre l'ApS a la Universitat de Barcelona. Té un caràcter totalment interdisciplinari, ja que l'integra professorat de diverses facultats i àrees de coneixement. El curs 2016-2017 hi

La Universitat de Barcelona ha aprovat un protocol perquè els estudiants i professors transsexuals i transgènere utilitzin el nom que vulguin d'acord amb la seva condició i que serà vàlid per a totes les activitats que no tinguin implicacions legals.

El Punt Avui, 1 de desembre de 2016

han participat 94 professors de 10 facultats diferents, i 1.405 estudiants.

Enguany s'ha posat en marxa la **Comissió d'Ètica** de la Universitat amb l'objectiu de crear codis de bones pràctiques que recullin els valors i principis que han de guiar l'actuació dels càrrecs i membres de la comunitat universitària. Inicialment, s'ha treballat en l'elaboració d'un codi per als càrrecs basat en el que ja regula els responsables de la Generalitat de Catalunya, i en un altre per als processos electorals a la Universitat de Barcelona.

En l'àmbit de la **igualtat**, el Consell de Govern de la UB ha aprovat i desplegat el *Procediment per al canvi de nom de les persones transsexuals i transgènere de la comunitat UB*, en el qual es tracta el dret a la igualtat i a la no discriminació, la salvaguarda de la dignitat i el dret a la integritat moral i a la intimitat de les persones. Aquest protocol, a més, permet a les

**COMPROMÍS
AMB EL MEDI
AMBIENT**

36%

de reducció del consum
d'aigua des de l'any 2012

persones transsexuals i a les persones transgènere de la UB utilitzar el nom que vulguin d'acord amb la seva condició en totes les activitats que no tinguin implicacions legals.

Així mateix, seguint amb l'objectiu d'establir una política de prevenció i erradicació de la violència de gènere, la Unitat d'Igualtat, juntament amb totes les comissions d'igualtat de les facultats de la UB, ha organitzat tallers i formacions amb l'alumnat per desplegar el projecte «Cuida't, cuida. Com construir relacions sexoafectives sanes?».

La **Sindicatura de Greuges**, institució independent i autònoma, ha continuat la comesa de vetllar pels drets i les llibertats de l'alumnat, del personal docent i investigador, i del personal d'administració i serveis, i enguany ha atès 358 queixes i consultes.

Per la seva banda, el **Gabinet d'Atenció i Mediació** ha continuat la labor d'impulsar, mantenir i tutelar la cultura de respecte i humanització entre el personal de la Universitat, i el Consell de Govern ha aprovat l'accés dels estudiants a aquest servei.

En matèria de **prevenció de riscos laborals i sostenibilitat**, les línies desenvolupades han estat la gestió de la seguretat i la salut en el treball, la promoció de la integració de la prevenció en tots els àmbits de la comunitat universitària, el suport a la recerca per al compliment normatiu dels aspectes de bioseguretat, la preparació i resposta davant les emergències, la sostenibilitat i l'atenció social.

Els estudiants de Treball Social de la UB participen en un projecte pioner per «desfer el relat oficial sobre l'estigmatització del barri [de la Mina]». Aquesta reflexió es fa en el marc de la metodologia de l'aprenentatge servei, que conjuga el treball sobre el terreny i el servei a la comunitat.

El Periódico, 16 d'abril de 2017

En l'àmbit de la gestió de la seguretat i la salut, s'han desenvolupat les tasques de gestió, minimització i eliminació dels factors de risc dels llocs de treball del personal en totes les especialitats preventives: la seguretat laboral, la higiene industrial, l'ergonomia, la psicociologia i la vigilància de la salut.

En l'àrea sanitària s'han ofert exàmens de salut específics per lloc de treball en diversos centres i serveis, s'han fet exàmens de salut específics a demanda voluntària dels treballadors, i també els exàmens de periodicitat anual als treballadors amb risc especial. A partir dels resultats obtinguts, s'han adaptat llocs de treball per motius de salut (protecció de la maternitat i treballadors especialment sensibles a determinats riscos).

Dins de l'apartat formatiu, s'han organitzat jornades i sessions formatives tant per al personal com per a l'alumnat de postgrau, i s'han facilitat recursos als formadors per tal de fer arribar la prevenció de riscos i la sostenibilitat també als plans docents de l'alumnat de grau. Destaca la continuïtat del Pla d'acollida de la UB, mitjançant el qual el personal de nova incorporació fa un conjunt d'actuacions de caràcter preventiu.

Des de l'àmbit de la psicociologia aplicada s'han fet programes de salut laboral, s'han complementat avaluacions de riscos de lloc de treball i s'han gestionat casos de risc psicociològic seguint l'actuació protocolitzada prevista.

En l'apartat de la prevenció d'emergències, s'han continuat elaborant els plans d'autoprotecció dels edificis que no en tenien o adaptant els existents a la normativa actual. També s'han coordinat els simulacres anuals de la majoria de plans existents i s'ha analitzat el funcionament dels elements estructurals i de protecció d'incendis dels edificis.

En l'àmbit de l'**atenció social**, destaca la gestió i coordinació de la primera jornada informativa sobre les accions que cal dur a terme amb persones amb discapacitat en cas d'emergència a la UB. Es va fer a les facultats de Filosofia i de Geografia i Història amb la col·laboració de Premap, l'ONCE, la Divisió de Protecció Civil i Prevenció dels Bombers de Barcelona i el Servei d'Atenció a l'Estudiant.

D'altra banda, el Comitè de Bioseguretat ha iniciat l'elaboració del procediment de notificació per a l'autorització d'instal·lacions i activitats en què es manipulin organismes modificats genèticament i les actuacions de detecció de necessitats en aquest àmbit.

Des de l'Oficina de Salut, Seguretat i Medi Ambient s'ha continuat coordinant l'activitat del Pla de sostenibilitat treballant principalment en els àmbits de la gestió de residus, la mobilitat, la formació, la comunicació i la sensibilització. Entre les actuacions dutes a terme, destaquen: la reordenació dels contenidors de residus mitjançant la reducció de les papereres destinades a la fracció de la resta i la reubicació dels punts de recollida selectiva; el projecte

COMPROMÍS
AMB L'ESPORT

90 medalles en
els campionats
universitaris

Retorna UB, que té com a objectiu incrementar la recuperació dels envasos de les begudes; la posada en marxa d'un compte específic a Twitter; la difusió trimestral de les dades de consum d'energia i aigua als centres, i la publicació al web de la UB de notícies sobre actuacions dutes a terme en el marc del Pla de sostenibilitat.

D'altra banda, el Consell de Govern ha informat i acceptat la nova Política de Sostenibilitat de la UB, aprovada per la Comissió de Sostenibilitat delegada del Claustre Universitari, amb la qual s'incideix en aspectes com ara la sostenibilització curricular o la minimització de l'impacte ambiental dels edificis i les activitats que s'hi desenvolupen, i que va més enllà de l'estricta compliment de la normativa vigent de medi ambient.

Per facilitar la **pràctica esportiva**, la UB disposa de 100.000 m² dedicats a la promoció d'hàbits saludables i a la creació de vincles socials dins de la Universitat. A més, està representada en les diferents competicions universitàries que tenen lloc a Catalunya, Espanya i Europa; la temporada 2016-2017 ha tingut 396 esportistes en representació.

Des de fa sis anys, Esports UB impulsa les Lligues Universitàries de Barcelona, una competició esportiva universitària de referència de caràcter amateur en la qual han participat 7 universitats catalanes. La sisena edició ha tingut 1.613 esportistes (1.348 homes i 265 dones).

Al llarg de l'any 2016 s'ha reforçat el web del **Pla d'avantatges de la UB**, que recull els descomptes i les promocions que diferents empreses i institucions ofereixen als membres de la comunitat universitària. El web, que està adaptat a dispositius mòbils, recull més de 125 ofertes segmentades per col·lectiu i per tipologia i rep mensualment una mitjana de 3.600 visites.

26 milions de visites al web de la UB
(més de 71.000 visites diàries)

Activitats institucionals i culturals

En el marc de les **activitats institucionals**, s'ha inaugurat el curs acadèmic del sistema universitari català 2016-2017. La lliçó inaugural, titulada «Medicina i literatura: una parella de fet», ha anat a càrrec de la **Dra. Amàlia Lafuente**, catedràtica del Departament de Fonaments Clínics de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut.

S'ha lliurat la **Medalla d'Or** al filòsof **Emilio Lledó**, al monjo de Montserrat i historiador **Hilari Raguer** i al rector de la Universitat de Buenos Aires, **Alberto Barbieri**.

El **Claustre de Doctors**, integrat per 962 membres, ha lliurat el XX Premi Claustre de Doctors a la **Dra. Marta Kulis**, del Departament de Medicina de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, per la tesi *Deciphering the DNA methylome of normal and neoplastic B cells*.

El jurat dels **premis del Consell Social**, en la dotzena edició d'aquests guardons, ha adjudicat el Premi José Manuel Blecua al Dr. David Castells Quintana i el Premi Ramon Margalef al Dr. Benjamí Oller Salvia. Pel que fa als premis convocats juntament amb la Fundació Bosch i Gimpera, s'ha resolt adjudicar el Premi Antoni Caparrós a la **Dra. Marta Cascante Serratosa** i el seu equip pel projecte «Valorització dels residus de l'oliverar per a noves aplicacions en l'àmbit de la salut: càncer colorectal, dermatologia i cosmètica» i a la **Dra. Mireia Freixa Serra** pel projecte d'exposició «Modernisme. Arts, tallers, indústries», i el

Premi Senén Vilaró, a la millor empresa innovadora, a Minoryx Therapeutics, SL.

Entre **els premis i les distincions** rebuts per membres de la comunitat universitària, destaquen:

PREMI O DISTINCIÓ	PREMIATS
Doctor honoris causa per la Universitat Babes-Bolyai de Cluj-Napoca	Jaume Bosch
Doctor honoris causa per la Universitat Rovira i Virgili	Ramon Gomis
Doctor honoris causa per la Universitat de les Illes Balears	Joan Veny
Doctor honoris causa per la Universitat de València	Eduard Vieta
Medalla d'Honor del Parlament de Catalunya en la categoria d'or	Manel Esteller
Premi Nacional d'Assaig	Josep Maria Esquirol
51a edició del Premi Crítica Serra d'Or de recerca (altres ciències)	Josep Pla
XXVIII Premi Internacional Catalunya	Manel Esteller Joan Massagué
Premis de la Reial Societat Espanyola de Química	Eliseo Ruiz Antoni Riera Joan Bosch
Acadèmics numeraris de la Reial Acadèmia Europea de Doctors	Mariano Monzó Montserrat Casanovas

Premis del Consell Social de la Universitat de Barcelona i la Fundació Bosch i Gimpera a la recerca i la transferència de coneixement

Premi Ciutat de Barcelona en la categoria de ciències experimentals i tecnologia	Carme Rovira
58è Premi Carles Riba de poesia	Maria Cabrera
ICREA Acadèmia	Noemí Pereda Giancarlo Franzese Susana Narotzky
Premi a l'Excel·lència Investigadora de la Reial Societat Espanyola de Química	Juan José Novoa
XXVIII Premi Rei Jaume I de recerca mèdica	Elías Campo
Premi Fundació BBVA Fronteres del Coneixement	Pedro Alonso
Premi Ramon Margalef d'Ecologia	Josep Peñuelas

S'ha inaugurat una placa al jardí Ferran Soldevila, a l'Edifici Històric, en record de les víctimes de l'accident d'autobús de Freginals (Montsià) del març de 2016 i, un any més, al desembre ha tingut lloc l'acte de reconeixement del PAS amb 25 anys de servei a la UB.

Ha augmentat la difusió del servei de **visites comentades** a l'Edifici Històric a partir de la distribució de nous materials promocionals, tant impresos com publicats a les xarxes socials de la Universitat de Barcelona. En total, s'han conduït 196 visites, amb 4.625 assistents entre públic general i visites protocol·làries i d'institucions diverses. Així mateix, s'ha ampliat el servei amb visites combinades entre l'Edifici Històric i el Seminari Conciliar de Barcelona: se n'han fet 10, en les quals han participat un total de 238 persones.

Placa al jardí Ferran Soldevila, a l'Edifici Històric, en record de les tretze víctimes de Freginals

Quant a les **activitats culturals**, dins el **XXX Cicle de Música a la Universitat** s'han organitzat 17 concerts al Paranimf de l'Edifici Històric, incloent-hi dues edicions del concert de Nadal a càrrec del Cor Universitat de Barcelona, sota la direcció de Jordi-Lluís Rigol, i de l'Orquestra de la Universitat de Barcelona, dirigida per Carles Gumí, que han interpretat la *Missa in tempore belli* de Franz Joseph Haydn. Els solistes van ser Marta Arbonés, soprano; Eulàlia Fantova, mezzosoprano, i José Cabrero, tenor. Cal destacar la continuïtat de la participació en aquest cicle de la Jove Orquestra Simfònica de Barcelona, així com la inclusió del XX Cicle de Concerts de Cors i Orquestres Universitàries en la seva programació.

VISITES GUIADES
A L'EDIFICI
HISTÒRIC

4.625

persones en 196
visites guiades

Concert de Calvin Love, a Els Vespres de la UB.

La col·lecció Instrumenta ha obtingut el segell de qualitat en Edició Acadèmica

Els Vespres de la Universitat de Barcelona s'han consolidat com a oferta cultural d'estiu a Barcelona amb la programació de 6 concerts de petit format al jardí Ferran Soldevila. A més, a la segona edició d'Els Vespres d'Hivern hi han assistit 1.600 persones.

El **Museu Virtual** de la Universitat ha publicat 11 exposicions temporals corresponents a les mostres organitzades des dels diferents campus, i s'ha publicat una nova col·lecció: la Col·lecció Plantes Vives Jardí Ferran Soldevila. Destaca també la publicació del nou web de la visita virtual de l'Edifici Històric, amb continguts ampliat i un format nou.

Amb la voluntat de donar a conèixer el fons bibliogràfic de la Universitat i vetllar pel seu patrimoni, des del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació s'ha continuat amb el projecte **Apadrina un document**, que enguany ha recollit 3.932 euros que han servit per restaurar i digitalitzar 3 llibres.

Publicacions i Edicions de la UB ha editat, en format imprès i digital, prop de 200 obres de referència —entre llibres institucionals, manuals docents, obres divulgatives, revistes científiques i monografies fruit de la recerca del professorat—. Amb la col·lecció Instrumenta, dirigida pel Dr. José Remesal, l'editorial ha obtingut el segell de qualitat en Edició Acadèmica – Academic Publishing Quality CEA-APQ, promogut per la Unió d'Editorials Universitàries Espanyoles i avalat per l'ANECA i la FECYT. Pel que fa a la projecció de la producció editorial de la Universitat de Barcelona, s'ha participat en 11 fires

nacionals i internacionals, entre les quals destaquen la Setmana del Llibre en Català i la Fira del llibre de Madrid, i també en la Fira Internacional del Llibre (Liber), la Fira Internacional del Llibre Universitari de Mèxic DF i la Fira del Llibre de Frankfurt. Així mateix, s'han organitzat 42 presentacions de llibres a diferents llibreries i institucions.

S'han signat **convenis** de col·laboració amb l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural per a l'exposició temporal al Museu d'Història de Catalunya «Els plaers de mirar. Tresors del fons bibliogràfic de la Universitat de Barcelona» i amb l'Ajuntament de Badalona per a la gestió compartida de la sala d'exposicions Josep Uclés, ubicada al Centre Cultural El Carme. D'altra banda, el conveni de col·laboració signat amb la Fundació Victoria de los Ángeles preveu que la seva seu s'estableixi a l'Edifici Històric de la Universitat i que s'hi acullin algunes de les activitats del festival Lied Festival LIFE Victoria.

També s'han organitzat, o s'hi ha participat, **jornades, conferències, congressos, seminaris i altres activitats culturals** com ara el congrés Constitucional Moments. Founding Myths, Charters and Constitutions Through History; les II Jornades Internacionals de Poesia; el III Congrés Europeu de Joieria «La joia en l'art i l'art en la joia»; el segon seminari del Consell per al Foment i la Difusió de l'Obra de Gaudí, i, el maig de 2017, una jornada sobre el patrimoni de la UB i el seu futur museu amb una sessió de reflexió i debat oberta a la participació de tota la comunitat universitària. Amb l'objectiu d'estudiar

Exposició «Àfriques: pobles, terres i realitats», a la sala Josep Uclés del Centre Cultural El Carme, a Badalona

La Universitat de Barcelona acull el segon seminari del Consell per al Foment i la Difusió de l'Obra de Gaudí

«Soc l'Eliana, tinc 19 anys i soc de Síria. Tinc molta sort perquè estic aquí amb la Fundació Solidaritat UB, que em facilita molt les coses.»

Eliana Sabreen,
estudiant de primer d'Odontologia

l'important patrimoni historicoartístic de la Universitat de Barcelona, s'han organitzat, amb el Seminari Conciliar de Barcelona i amb el suport de la Diputació de Barcelona, les jornades **Elias Rogent i Barcelona: arquitectura, patrimoni i restauració** els dies 6 i 7 de juny de 2017. Han aprofundit en l'estudi dels conjunts arquitectònics i patrimonials atesorats pel Seminari Conciliar i l'Edifici Històric, ambdós obres de l'arquitecte Elias Rogent. A les jornades hi han intervingut joves investigadors, docents i experts de reconegut prestigi. Com a activitat complementària, s'ha organitzat l'exposició «**Elias Rogent i Barcelona: la Universitat Literària i el Seminari Conciliar**», emplaçada a la galeria del Paranimf, la Biblioteca de Lletres, l'Arxiu Històric i la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona.

En relació amb la programació d'**exposicions**, s'han organitzat, acollit o s'ha donat suport a 8 projectes expositius i s'han dut a terme 5 exposicions en diversos espais de l'Edifici Històric: «Gaudí Nocturn», «El setge a la realitat: entre la tradició i la contemporaneïtat», «La vida entera», «Telescopi Assumpció Català» i «Elias Rogent i Barcelona: l'edifici de la Universitat Literària».

A la sala Josep Uclés abans esmentada s'han fet 3 exposicions —«Olfactorium Badalona», de Nasevo; «Àfriques: pobles, terres i realitats» i «Forjadors de la festa»—, cadascuna acompanyada d'un conjunt d'activitats complementàries.

S'ha continuat amb les **Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran**, que aquest curs han fet 37 anys i han tingut 4.057 alumnes, dels quals el 76% eren dones i aproximadament un 3% tenien més de noranta anys. Enguany ha continuat augmentant el nombre de seminaris complementaris, amb matèries noves com ara història de les religions i divulgació científica, i s'han consolidat els seminaris d'història, biologia, astronomia, història de l'art, literatura europea, catalana i castellana, i història de la música. A més, cada any les activitats de coral i teatre tenen una gran acollida.

Per la seva banda, la **Fundació Solidaritat UB** se centra en l'acció social, la cooperació per al desenvolupament, el voluntariat i la promoció dels drets humans i la cultura de la pau. Presta serveis d'assessorament i avaluació, engega projectes i col·labora amb projectes d'altres institucions i organitzacions que impliquen la mobilització de membres de la comunitat universitària. En l'àmbit de la intervenció i l'acció social, destaquen els programes dedicats a l'educació per a la ciutadania global i els drets humans i a la memòria democràtica, així com la col·laboració amb diverses entitats per a la inserció social i laboral de persones en risc d'exclusió o en situació d'especial dificultat. En l'àmbit internacional, s'es-

VOLUNTARIAT

2.246

voluntaris de
la comunitat UB

tan duent a terme projectes sobre la gestió de l'aigua, la millora de la governabilitat local i la participació ciutadana al Marroc, el desenvolupament rural i la construcció de la pau a Colòmbia, i la posada en marxa de programes de participació en projectes de desenvolupament rural d'universitats senegaleses i mauritanes. En l'àmbit de l'educació per a la ciutadania global i els drets humans, juntament amb l'Institut de Ciències de l'Educació s'ha convocat la dotzena edició del Premi de Recerca per a la Pau, i s'han dut a terme diverses activitats en el marc de la Tardor Solidària. L'Observatori Europeu de Memòries, finançat per la Comissió Europea, continua treballant per preservar i fer valer la memòria de les violacions dels drets humans a Europa i les lluites per la democràcia i la llibertat que s'han viscut al continent els darrers cent anys. Té una especial rellevància el programa de suport a persones refugiades i provinents de zones en conflicte, que ha atès més d'una seixantena de persones durant el curs 2016-2017. A més, s'ha engegat el curs de transició als estudis de grau adreçat als estudiants refugiats que volen continuar els seus estudis de grau o màster a la UB.

S'ha dut a terme la segona edició de la **Panera Solidària de la UB**: se sorteja un lot de regals aportats per empreses col·laboradores i serveis de la Universitat entre els membres de la comunitat universitària que compren participacions. En l'edició del 2016 hi han participat 728 persones (un 20% més que en l'edició anterior) i s'han recaptat 4.274 euros (un 132% més que el 2015), que s'han destinat a la Mara-

tó de TV3, dedicada a l'ictus i les lesions medul·lars i cerebrals traumàtiques.

Voluntariat UB fomenta valors com la solidaritat, el compromís i l'empatia, i contribueix així a edificar una Universitat més solidària i compromesa amb la societat. Mitjançant la tasca desenvolupada pels voluntaris, ha col·laborat amb diverses entitats benèfiques i d'aquesta manera ha ajudat a millorar la qualitat de vida de les persones més desfavorides.

D'altra banda, el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació col·labora amb el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya en **treballs en benefici a la comunitat**: al llarg del 2016 ha col·laborat amb 11 persones. També ha col·laborat amb la campanya «Recicla cultura» en la diada de Sant Jordi.

En l'àmbit de la recuperació de la **memòria històrica**, la Universitat ha signat un acord amb la Generalitat de Catalunya per cedir les mostres genètiques del Banc d'ADN de víctimes de la Guerra Civil, que s'incorporaran a la base de dades que la Generalitat ha creat a través del Programa d'identificació genètica de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista.

Serveis als estudiants

Informació i orientació a futurs i nous estudiants

Des del Servei d'Atenció a l'Estudiant s'han gestionat i difós diverses activitats especialment dissenyades per informar, orientar i facilitar la transició al món universitari dels diferents perfils de futurs estudiants, i per oferir als estudiants nous les eines necessàries per a la integració i l'adaptació a l'entorn educatiu universitari.

Per anunciar l'oferta formativa, s'ha participat al Saló de l'Ensenyament i al Saló Futura, de màsters i postgraus, així com al Saló Aula de Madrid i a la Fira d'Ensenyaments Superiors de Ciutadella (Menorca), entre d'altres. També s'ha participat en el Saló d'Orientació Universitària Unitour assistint a les fires de Palma de Mallorca i Bilbao.

Mitjançant accions concretes, com ara «Apropa't a la UB» i «La UB s'apropa», s'orienta i s'informa sobre el procés de transició de la secundària a la universitat. Enguany, amb l'activitat «La UB s'apropa» s'han visitat 206 centres de secundària (inclosos centres d'Eivissa) i s'ha assessorat 12.206 alumnes. Pel que fa a l'activitat «Apropa't a la UB», s'han fet 7 xerrades adreçades a un total de 337 alumnes de secundària per ajudar-los en l'elecció dels estudis universitaris.

Per donar a conèixer els centres i serveis de la UB i els graus que s'hi imparteixen, s'ha coordinat la visita de 4.513 estudiants de secundària a les **Jornades de Portes Obertes** i s'han ofert als centres

de secundària activitats de diversos tipus: tallers, pràctiques de laboratori, excursions geològiques o xerrades.

També s'ha col·laborat en la difusió i gestió de diversos **concursos i premis** promoguts per diferents facultats, com ara el Premi UB – Ferran Adrià amb Gallina Blanca (Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació), els premis als treballs de recerca de batxillerat en turisme (Escola Universitària d'Hoteleria i Turisme CETT), el Concurs de Cristal·lització a l'Escola (Facultat de Geologia) o la Mostra de Fotofilosofia (Facultat de Filosofia), entre d'altres.

Enguany s'ha organitzat per segona vegada la **Lliga de Debat de Secundària i Batxillerat**, coordinada per la Xarxa Vives d'Universitats. Ha guanyat la fase local, en què han participat 14 centres de secundària, l'escola Hamelin Laie International School, de Montgat, que ha representat la Universitat de Barcelona en la fase final, que ha tingut lloc a la Universitat Pompeu Fabra.

Dins del **programa d'acollida**, s'ha contactat amb tots els estudiants que han obtingut plaça a la UB per donar-los la benvinguda i facilitar-los la integració als centres, els quals, al seu torn, han organitzat sessions informatives. Així mateix, s'ha elaborat una agenda amb informació sobre activitats, serveis, tràmits, telèfons pràctics i adreces d'interès, i s'ha distribuït material específic per a estudiants estrangers.

Acte de benvinguda als estudiants internacionals

En el marc del **programa d'allotjament**, s'ha col·laborat amb el programa solidari Viure i Conviure, en què la UB és la universitat estatal amb més alumnes inscrits, i amb el Barcelona Centre Universitari. També s'ha signat un conveni de col·laboració amb diverses residències privades.

Accions informatives

S'han atès 42.419 consultes sobre oferta acadèmica i serveis, tant per via telefònica com presencialment o per correu electrònic, i el portal Món UB —d'informació als estudiants— ha registrat 21.482.825 visites.

D'altra banda, els **CRAI Biblioteques** han posat a l'abast dels estudiants els recursos necessaris per facilitar l'aprenentatge i l'elaboració de treballs al llarg dels estudis. S'han prestat 372.422 documents a estudiants de grau, i 13.262 estudiants de grau han participat en els cursos de formació sobre recursos d'informació.

S'ha presentat la nova aplicació per a dispositius mòbils «**UB Campus Virtual**», que permet als estudiants de la Universitat de Barcelona accedir al Campus Virtual i navegar pels cursos, descarregar-ne materials, consultar qualificacions i rebre notificacions dels avisos que publica el professorat i dels recordatoris del calendari, així com participar en els debats dels fòrums.

Accions d'inserció professional i pràctiques

El programa Feina UB afavoreix la inserció laboral de l'alumnat mitjançant accions de suport i assessorament als diferents centres, als estudiants mateixos i a empreses i institucions. S'ha col·laborat en l'organització de diverses fires i fòrums d'empreses, com ara la primera edició del Fòrum de Talent en Enginyeria Biomèdica. Aquest curs, la borsa de treball i pràctiques ha rebut 14.848 ofertes.

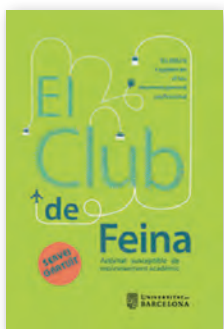
En relació amb les **pràctiques acadèmiques externes**, 12.548 estudiants han fet estades en empreses i institucions, 3.519 dels quals fent pràctiques extra-curriculars. En el marc del programa Erasmus+, 122 estudiants de la UB han fet pràctiques a fora i 46 estudiants estrangers han fet pràctiques a la UB. Així mateix, s'ha continuat desenvolupant l'aplicació GIPE per gestionar aquestes pràctiques de manera integral, i s'ha posat en marxa un conveni marc perquè els estudiants puguin fer pràctiques en departaments de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les **Beques Santander** per a pràctiques acadèmiques externes remunerades, se n'ha dut a terme la sisena edició. Fruit d'un conveni de col·laboració entre el Banco Santander, la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE) i la Confederació Espanyola de la Petita i Mitjana Empresa, 31 estudiants han gaudit de les beques assignades a la UB.

PROGRAMA
FEINA UB

12.548

estudiants han dut
a terme pràctiques
acadèmiques externes

D'altra banda, s'ha obert la primera convocatòria de les **Becas Prácticas Fundación ONCE-CRUE**, que ha atorgat 5 beques per fer pràctiques a 5 estudiants amb algun grau de discapacitat igual o superior al 33%.

A més, 103 estudiants de secundària i universitaris, de centres acadèmics tant estatals com estrangers, han fet una estada de **pràctiques** dins d'alguna dependència de la UB.

Accions d'orientació universitària

S'han dut a terme diversos **programes d'orientació universitària**, en què han participat 7.535 alumnes, per assessorar-los en la presa de decisions, el disseny de la carrera professional i el desenvolupament de les competències. La majoria de les accions s'han inclòs en el tercer conveni de col·laboració per a l'impuls de la inserció laboral i la millora de l'ocupabilitat dels joves estudiants i graduats universitaris signat entre el Departament d'Empresa i Coneixement, mitjançant la Secretaria d'Universitats i Recerca, i les universitats catalanes.

Quant a l'oferta de **formació en competències** adreçada a estudiants i nous titulats, s'han organitzat 39 cursos presencials i 4 cursos virtuals mitjançant el Campus Virtual de la UB. Hi han participat 1.656 estudiants, dels quals 674 han fet els cursos virtuals Estratègies de recerca de feina i Marca personal i eines web 2.0 en la recerca de feina.

En el **Club de Feina** s'ha ofert assessorament personalitzat, recursos i activitats per ajudar els estudiants i els nous titulats a definir objectius professionals, afavorir l'autoconeixement i dissenyar un itinerari formatiu i un projecte professional. L'han visitat 1.009 alumnes: 463 han rebut assessorament i han fet ús dels recursos a la seva disposició, 373 han assistit als 16 monogràfics organitzats, i 173 han participat en un total de 23 tallers pràctics, programats quinzenalment, dedicats a preparar el currículum i l'entrevista de feina.

S'han fet 246 **entrevistes d'orientació** per assessorar estudiants i nous titulats sobre el desenvolupament professional, l'elecció de formació continuada o bé el canvi d'ensenyament, i també per ajudar alumnes de secundària en l'elecció dels estudis universitaris. En aquest context, s'ha continuat atenent alumnes que participen en algun programa d'integració. Així mateix, per primer cop s'ha orientat en la presa de decisions per a l'elecció d'estudis universitaris a 5 estudiants sirians que participaven en un curs preparatori d'accés a la universitat dins el Programa de suport de la Universitat de Barcelona a persones refugiades i provinents de zones en conflicte, de la Fundació Solidaritat UB.

Amb l'objectiu d'assessorar de manera personalitzada els alumnes dels ensenyaments de les facultats d'Educació i Psicologia, enguany també s'ha dut a terme «**El SAE s'apropa a Mundet**», amb un total de 74 orientacions.

Així mateix, s'han desenvolupat 132 accions d'**orientació a les facultats** i als centres adscrits, en què han participat 4.213 estudiants. S'ha respost a les necessitats específiques de cada centre durant les sessions d'acollida, mitjançant els programes d'orientació professional al llarg del grau i a les fires d'empreses. D'altra banda, per tercer any consecutiu s'ha participat activament en el grup de treball Guies i Eines per a l'Orientació Universitària, dels Serveis d'Informació i Orientació Universitaris.

S'ha col·laborat amb l'Oficina de Mobilitat i Programes Internacionals per impulsar la mobilitat internacional de l'alumnat amb discapacitat i s'ha participat, entre d'altres, en la VII Trobada de la Xarxa Nacional de Serveis d'Atenció a Persones amb Discapacitat a les Universitats i en diferents accions de la Comissió Tècnica Universitat i Discapacitat a Catalunya.

Alumni UB

Amb un total de 5.371 associats, l'agència **Alumni UB** té per objectiu establir una relació estable entre la Universitat i els seus membres i crear un espai comú de serveis, intercanvi de coneixement, relacions professionals, oportunitats, creixement professional i avantatges.

Al llarg del curs 2016-2017, ha organitzat 65 activitats relacionades amb diversos camps de coneixement, a les quals han assistit 1.333 persones, 466 de les quals eren sòcies d'Alumni UB. Pel que fa a la borsa de treball, l'han utilitzat 1.308 empreses, que hi han publicat 1.863 ofertes laborals. També s'han dut a terme 14 activitats vinculades a carreres professionals, amb 493 assistents.

Un curs més, mitjançant la campanya comunicativa «Orgull UB» s'ha donat visibilitat a aquesta agència.

Programes d'integració dels estudiants

Les accions que es duen a terme a través de programes d'integració tenen com a objectiu que l'alumnat amb necessitats educatives específiques, ja siguin derivades d'una discapacitat o d'altres circumstàncies, puguin gaudir d'una vida acadèmica en igualtat d'oportunitats. En són exemples el **programa Fem Via**, destinat als 745 alumnes matriculats que tenen una discapacitat igual o superior al 33%, i el **programa Avança**, adreçat a estudiants amb necessitats educatives específiques, del qual han fet ús 112 persones. En el marc d'aquests dos programes s'han dut a terme 1.566 accions d'assessorament i de seguiment, s'han emès 80 informes sobre adaptacions curriculars, s'ha gestionat el préstec de productes de suport a 32 alumnes, s'ha coordinat la col·laboració de 44 alumnes de suport i s'han ofert 2.576 hores d'interpretació a 10 alumnes amb discapacitat auditiva.

«Esport i universitat encara van molt separats, però jo tenia molt clar que volia quedar-me aquí perquè sabia que la UB era una de les millors universitats per estudiar.»

Marta Bach,
estudiant de tercer de Nutrició Humana
i Dietètica i medalla de plata de waterpolo
als Jocs Olímpics de Londres 2012

LA UNIVERSITAT LÍDER EN FORMACIÓ

Oferta acadèmica

Altra oferta formativa

Serveis de suport a la docència,
millora i innovació docent

3

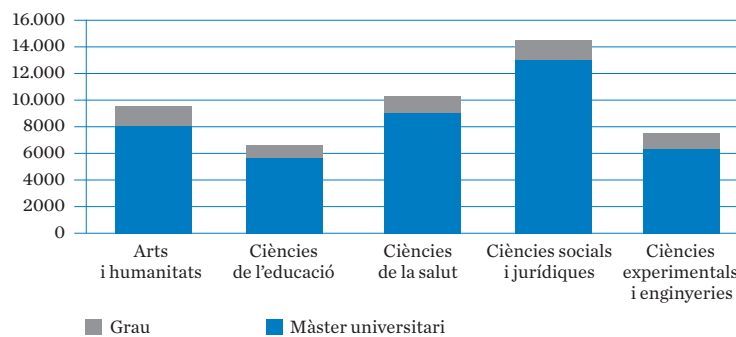
Oferta acadèmica

Aquest curs s'han ofert 73 **graus** i s'han rebut 14.041 **sol·licituds en primera preferència** per a una oferta de 10.814 places, fet que ha situat la taxa de demanda en l'1,3. Els ensenyaments més sol·licitats en primera preferència han estat Administració i Direcció d'Empreses (865), Psicologia (854), Medicina al Campus de Medicina – Clínic August Pi i Sunyer (831) i Dret (608). En total, s'han matriculat als cen-

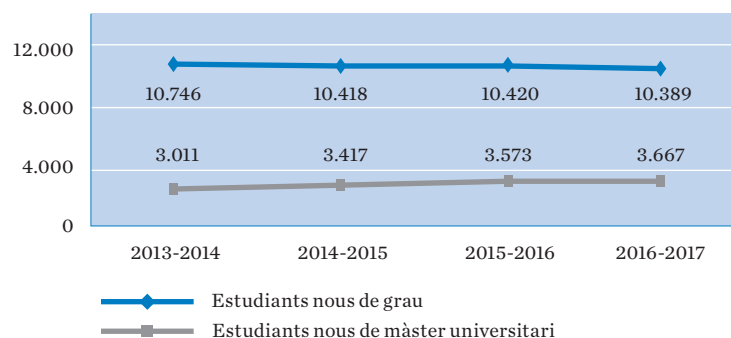
tres de la UB 42.997 estudiants de grau (inclòs el títol propi d'Investigació Privada), 10.389 dels quals per primera vegada, i 4.053 als centres adscrits.

S'han ofert 151 **màsters universitaris**, en què s'han matriculat 5.539 estudiants, a més dels 1.892 que ho han fet als centres adscrits. Destaquen, per nombre de matriculats, els màsters de Formació del Professorat de Secundària Obligatoria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes (408), Advocacia (369), Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania (135), Psicologia General Sanitària (130) i Competències Mèdiques Avançades (124). Del total d'alumnes matriculats, inclosos els dels centres adscrits, 2.752 (el 37%) són de nacionalitat estrangera: provenen principalment de l'Amèrica Llatina i d'Itàlia (en el cas d'Europa), i destaca el nombre d'estudiants de nacionalitat xinesa. D'altra banda, es consolida la docència en terceres llengües, especialment en els estudis de màster, en què el 16% de la docència s'ha impartit en anglès.

Estudiants de grau i màster universitari

Evolució d'estudiants nous de grau i màster universitari en centres propis de la UB

En la convocatòria de l'any 2016 del procés d'**acreditació** de les titulacions, iniciat el curs 2014-2015, la Universitat ha acreditat 75 ensenyaments (33 graus i 42 màsters universitaris), dels quals 26 han obtingut el reconeixement *En progrés d'excel·lència* (10 graus i 16 màsters universitaris). A més, el màster d'Economia ha obtingut la màxima valoració en la dimensió d'internacionalització després de l'avaluació de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU). L'any 2017 s'han començat a fer 36 avaluacions més (4 graus i 32 màsters universitaris).

FORMACIÓ

47.050

estudiants en els 73 graus oferts (inclosos els centres adscrits)

El procés d'acreditació consisteix en una avaluació interna —l'autoinforme que elaboren els responsables del centre—, una visita al centre a càrrec d'un comitè d'avaluació externa designat per l'AQU i l'acreditació final del Consell d'Universitats. L'any 2016, aquest procés ha implicat 11 autoinformes dels centres presentats a l'acreditació i les visites corresponents.

En total, als centres propis de la UB s'hi han **titulat** 7.261 estudiants de grau, 56 de títol propi i 3.121 de màster universitari. A més, s'han atorgat els **premis extraordinaris** de grau (109) i màster universitari (86) corresponents al curs 2015-2016.

Estudiants de postgrau

Àmbit	Màsters	Cursos d'especialització i postgrau	Cursos d'expert	Cursos superiors universitaris	Cursos d'extensió universitària
Arts i humanitats	81	99	—	31	308
Ciències socials i jurídiques	922	345	221	54	206
Ciències experimentals i enginyeries	98	15	38	67	196
Ciències de la salut	2.190	446	211	187	280
Ciències de l'educació	119	71	63	11	5
Institut de Ciències de l'Educació	164	185	37	—	—
Institut de Formació Contínua	1.823	1.224	72	42	26
Centres adscrits	285	59	19	14	242
Total	5.682	2.444	661	406	1.263
% de dones	73,2	76,3	68,7	61,1	53,8

APOSTA PER LA INTERNACIONALITZACIÓ

37%

dels estudiants de màsters universitaris són estrangers

També s'han ofert 215 **cursos d'especialització i de postgrau**, 23 **programes de màster**, 137 **cursos d'expert** i 124 **cursos superiors universitaris** amb 2.444, 5.682, 661 i 406 estudiants, respectivament. Cal destacar la presència d'estudiants estrangers (el 25% del total), que manté el grau d'internacionalització dels postgraus. Pel que fa als **programes d'extensió universitària**, se n'han ofert 93, amb 1.263 estudiants matriculats. Un total de 4 màsters, 3 diplomes d'especialització i 3 cursos d'expert s'han impartit a l'estranger.

Al llarg del curs s'han dut a terme diverses **campanyes publicitàries** amb l'objectiu de promoure l'oferta formativa de la Universitat i d'incrementar la notorietat i presència de la marca *Universitat de*

Barcelona. Els anuncis s'han difós en diversos mitjans (premsa, mitjans digitals i retolació exterior), tant generalistes com especialitzats en formació, i se n'ha fet difusió interna en línia i fora de línia. Gràcies als convenis de col·laboració signats amb diversos mitjans de comunicació, s'han fet insercions publicitàries sense cost per a la Universitat, que han proporcionat una àmplia difusió a les campanyes.

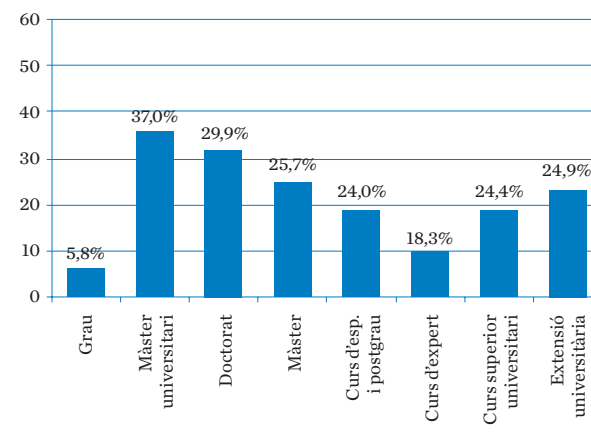
Amb l'objectiu d'augmentar la participació dels estudiants en les convocatòries de mobilitat internacional, es va dur a terme la campanya «**Vés més enllà**» per difondre i promocionar les diferents opcions que la Universitat de Barcelona posa a l'abast dels seus estudiants en l'àmbit de la mobilitat.

Internacionalització dels estudiants*

Estudi	Estudiants estrangers
Grau	2.723
Màster universitari	2.752
Doctorat	1.464
Màster	1.463
Curs d'especialització	587
Curs d'expert	121
Curs superior universitari	99
Curs d'extensió universitària	315
Total	9.524

* S'hi inclouen els estudiants dels centres adscrits, l'Institut de Ciències de l'Educació i l'Institut de Formació Contínua.

Percentatge d'estudiants estrangers sobre el total

**AJUTS
A L'ESTUDIANT**

463 beneficiaris de les convocatòries del programa bkUB

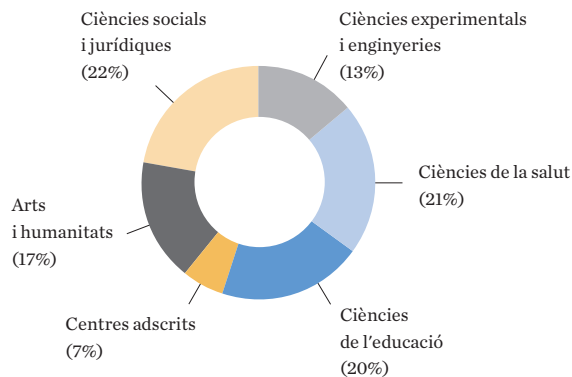

Beques i altres ajuts

S'han gestionat i tramitat 20.466 sol·licituds de **beques de règim general i de mobilitat per a ensenyaments de grau, cicle i màster universitari**, de les quals se n'han concedit 11.861, per un import de 28.684.816 euros. La distribució segons la modalitat ha estat la següent: 11.622.654 euros per exempció de despeses de matrícula, 108.720 euros per quantia variable mínima, 2.135.250 euros per quantia fixa en funció de la residència, 4.631.250 euros per quantia fixa en funció de la renda, i 10.186.942 euros per quantia variable.

Així mateix, s'han gestionat 12.926 sol·licituds de la **beca Equitat**, amb 9.807 concessions, la qual redueix el preu de la matrícula en diferents proporcions, que van del 50% al 10% segons els sis trams previstos.

Beques de règim general i de mobilitat concedides en graus i màster universitaris

Finalment, cal destacar el **programa bkUB**, propi de la **Universitat de Barcelona**, l'objectiu del qual és facilitar tot un seguit de mesures per impedir que les dificultats econòmiques siguin un obstacle per estudiar a la Universitat. En el marc d'aquest programa, s'han acollit a les facilitats de pagament més de tretze mil alumnes de grau i s'han obert quatre convocatòries: la de nou accés, amb 5 sol·licituds i 1 concessió, per a casos que la beca general no ha cobert; la d'assignatures repetides, amb 274 sol·licituds i 232 concessions; la de situacions sobrevingudes, amb 143 sol·licituds i 66 concessions, per atendre casos extraordinaris, i els ajuts a terceres llengües, amb 190 sol·licituds i 164 concessions en la primera resolució.

D'altra banda, s'han concedit 114 **beques de col·laboració amb departaments**, convocades pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, que han representat 228.000 euros; 510 **beques de col·laboració amb serveis i unitats de la UB**, per valor d'1.890.741 euros; 420 **beques de col·laboració amb centres de la UB**, per valor de 948.936 euros, i 12 ajuts per al **programa DRAC**, de la Xarxa Vives d'Universitats, per valor de 2.708 euros.

Per a **programes de mobilitat** s'han atorgat 465 ajuts, dels quals 443 han estat dins la Unió Europea i 22, a la resta del món. També s'han atorgat 10 ajuts d'intercanvi amb la xarxa d'universitats **Eurolife** a estudiants del màster de Biomedicina. D'altra banda, en el marc de les beques de mobilitat internacional del Banco Santander (**Becas Ibero-**

Beques i ajuts concedits

Beques concedides	Nombre	Import (€)
Règim general	11.861	28.684.816
Col·laboració amb departaments	114	228.000
Col·laboració amb serveis de la UB	510	1.890.741
Col·laboració amb centres de la UB	420	948.936

Ajuts concedits	Nombre
Programa DRAC	24
Programa de mobilitat	465
Ajuts de la xarxa Eurolife	10
Becas Iberoamèrica del Banco Santander	30
Ajuts per a Els Juliols	30
Ajuts de la Càtedra d'Emprenedoria	1
Programa bkUB (convocatòries)	463
Beca Equitat	9.807

amèrica), s'han concedit 30 ajuts complementaris per un import total de 90.000 euros a alumnes que han fet algun tipus de mobilitat dins d'un programa d'intercanvi internacional. També s'han atorgat 35 ajuts de 70 euros per als cursos d'**Els Juliols**. Així mateix, s'ha ofert 1 ajut de la **Càtedra d'Emprenedoria de l'Escola d'Estudis Superiors de Comerç de Mont-real** per l'import de la matrícula.

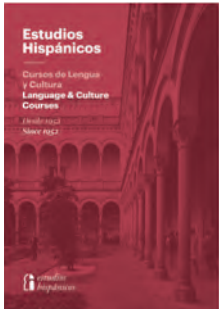
En el context del **programa de mobilitat nacional SICUE** (Sistema d'Intercanvi entre Centres Universitaris Espanyols), s'han signat acords bilaterals amb 51 universitats de l'Estat. Hi han participat 118 estudiants de la UB i 446 estudiants d'altres universitats.

COMPROMÍS AMB
LA FORMACIÓ
EN LLENGÜES

12

llengües estrangeres impartides
a l'Escola d'Idiomes Moderns

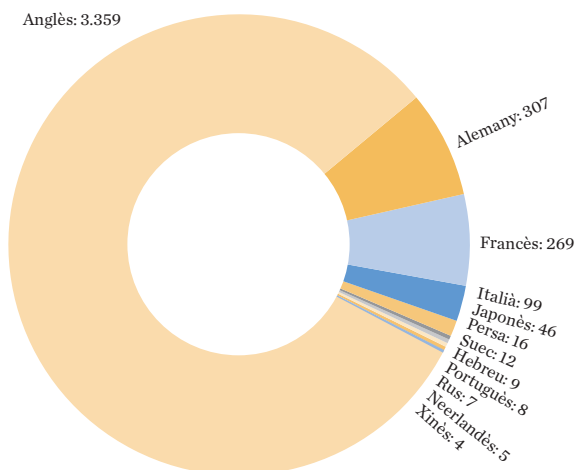
Altra oferta formativa

L'**EIM**, el primer centre universitari d'idiomes a Catalunya, ha generat una xarxa de 27 centres acreditats en 22 ciutats diferents, els quals garanteixen qualitat en l'ensenyament de llengües a més de 6.900 alumnes.

L'àrea de **Programes Formatius** engloba el conjunt de cursos de les 12 llengües que s'ofereixen (alemany, anglès, francès, hebreu, italià, japonès, neerlandès, persa, portuguès, rus, suec i xinès), en què han participat 4.141 estudiants i 67 professors. D'altra banda, s'han obert 15 convocatòries d'acreditacions lingüístiques i s'han fet exàmens oficials a 1.094 inscrits.

Estudiants de programes formatius de l'Escola d'Idiomes Moderns

Estudis Hispànics és la institució encarregada de formar en llengua i cultura espanyoles els estudiants estrangers. Amb més de seixanta anys de tradició, organitza i imparteix cursos d'espanyol per a l'alumnat del programa Erasmus i duu a terme els exàmens per a l'obtenció dels diplomes d'espanyol com a llengua estrangera convocats per l'Institut Cervantes. També dissenya, organitza i imparteix cursos per a grups amb necessitats especials o amb requisits específics.

Aquest curs, s'han matriculat en els diferents cursos de llengua i cultura espanyoles per a estrangers 743 estudiants. S'han fet 783 exàmens per a l'obtenció del Diploma d'Espanyol com a Llengua Estrangera (DELE) en 6 convocatòries, i 472 exàmens d'acreditació de coneixements constitucionals i socioculturals d'Espanya, els quals s'han fet en 10 convocatòries al llarg del curs, també organitzats per l'Institut Cervantes com a condició necessària per tramitar la nacionalitat espanyola.

A l'estiu s'ha dut a terme la vint-i-unena edició d'**Els Juliols**, amb 54 cursos impartits per 451 professors i 1.720 alumnes matriculats. Hi han col·laborat diverses entitats i fundacions, així com 9 ajuntaments, i s'han impartit en diversos municipis: Barcelona, Sant Joan Despí, l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Vilafranca del Penedès, Terrassa, Alella, Santa Coloma de Gramenet i Viladecans. En aquest marc, a més, s'ha dut a terme la desena edició de la **Universitat d'Estiu de les Dones**, en col·laboració amb el Centre d'Infor-

«Per a mi la Universitat és el meu moment: el moment de gaudir del que jo vull i de desconnectar de la pressió que tinc en l'esport.»

Marta Bach,
estudiant de tercer de Nutrició Humana
i Dietètica i medalla de plata de waterpolo
als Jocs Olímpics de Londres 2012

pliació de Biologia i els desdoblaments d'Història de l'Art i Filosofia a Badalona.

S'han dut a terme 29 cursos i s'han continuat organitzant activitats complementàries, com ara cursos de francès i d'anglès específics, cursos d'activitat física i de txikung i, juntament amb el Conservatori del Liceu, cursos d'iniciació a la música i d'instrument. Així mateix, s'ha participat en el dinovè Saló de la Gent Gran de Catalunya.

La **formació en llengua catalana** que ofereixen els Serveis Lingüístics consisteix en cursos anuals, semestrals i intensius d'estiu, dels nivells A1, A2, B1, B2, C1 i C2 del Marc europeu comú de referència per a les llengües (MECR), reconeguts oficialment per la Generalitat de Catalunya i amb crèdits ECTS. S'han dut a terme 77 cursos, en què hi ha hagut 1.061 matrícules, i 8 tallers amb uns 200 estudiants. Destaca la formació lingüística per a estudiants refugiats sirians, promoguda per la Fundació Solidaritat UB, que han iniciat el nivell A1 el primer semestre. A finals de curs, la majoria han assolit el nivell B2 de català i espanyol en el marc de la intercomprensió de llengües romàniques. Com a novetat, s'han ofert tallers per a la millora de la redacció dels treballs finals de grau i de màster. També s'ha ofert formació específica per al PDI per a l'obtenció del certificat de suficiència en llengua catalana per a la docència a la UB —equivalent al nivell C1—, i cursos específics per al PAS que fa atenció multilingüe al públic, a més de proves de coneixement de llengua catalana per a aquests dos col·lectius.

mació i Recursos per a les Dones de l'Ajuntament de Cornellà.

D'altra banda, els cursos **Gaudir UB** han tingut 2.867 alumnes, repartits en els 85 cursos que s'han impartit en total en els tres trimestres, a les seus de Barcelona i Sant Joan Despí, i en què han participat 146 professors i especialistes.

Pel que fa a la **Universitat de l'Experiència**, destinada a les persones més grans de 55 anys independentment del seu nivell formatiu previ, se n'ha dut a terme la setena edició. S'hi han matriculat 1.249 estudiants, 601 dels quals eren de nou ingrés. La majoria tenien entre 55 i 65 anys, i el 63,25% eren dones. L'oferta ha estat de 13 programes d'estudi, amb un nou programa de Belles Arts, el segon curs d'am-

COMPROMÍS
AMB LA SOCIETAT

1.249

estudiants a la Universitat de
l'Experiència en 13 programes

Dins l'acompanyament lingüístic de l'alumnat, el PDI i el PAS, s'ha ofert un any més el programa en línia d'autoaprenentatge Multilingüïtzat, mitjançant Rosetta Stone, en què han participat 931 persones. Igualment, els centres d'autoaprenentatge de llengües han promogut els grups de conversa entre iguals en anglès (en què han participat 922 estudiants), francès (47), alemany (41), italià (25), portuguès (9) i català inicial (19). A més, s'ha organitzat l'activitat Enjoy English, en què es practica l'anglès mitjançant activitats lúdiques, com ara grups d'improvvisació i teatre (36), un taller d'elaboració del currículum (19), clubs de lectura i escriptura (16), debats (22) i, fins i tot, un equip de bàsquet (9). Així mateix, hi ha hagut grups d'autoaprenentatge d'iniciació a l'alemany (18) i al francès (11).

Pel que fa al programa d'acollida lingüística i cultural de l'alumnat de mobilitat, 432 estudiants han participat en 17 activitats culturals d'acollida i 140 estudiants internacionals han participat en la Borsa

d'intercanvi lingüístic amb estudiants autòctons. Han practicat fins a 18 llengües, entre les quals l'anglès, l'alemany, el coreà, el rus, el txec, el romanès o el xinès.

L'**Institut de Formació Contínua (IL3)** ha impulsat una nova oferta formativa que prioritza dues línies de desenvolupament: la digitalització i la formació de professionals especialitzats. Així, d'una banda ha respost a la gran demanda d'informació sobre temàtiques innovadores en camps com el màrqueting i la comunicació, els recursos humans, les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) o el sector educatiu, atès l'impacte de la digitalització en tots aquests àmbits professionals, i de l'altra ha desenvolupat propostes formatives tècniques i específiques per a l'actualització continuada i l'especialització dels professionals, en camps com ara la salut i nutrició, l'educació o el *management*.

Estudiants de l'Institut de Formació Contínua (IL3)

Tipus de curs	Formació en obert		Solucions corporatives	
	Estudiants	Cursos	Estudiants	Cursos
A distància	5.180	23	—	—
En línia	9.154	250	540	37
Presencial	2.374	123	735	59
Semipresencial	871	32	341	16
Total	17.579	428	1.616	112

Estudiants d'altra oferta formativa

	Estudiants
Escola d'Idiomes Moderns	3.751
Estudis Hispànics	743
Universitat de l'Experiència	1.249
Cursos d'estiu d'Els Juliols	1.721
Gaudir UB	2.867
Cursos de català dels Serveis Lingüístics	919

Serveis de suport a la docència, millora i innovació docent

El **Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)** està format per 17 biblioteques, el Centre de Documentació de Biodiversitat Vegetal i 7 unitats tècniques que col·laboren en els processos d'aprenentatge i de creació de coneixement i que faciliten l'accés i la difusió dels recursos d'informació. Aquest any, a més, s'hi ha incorporat el Centre de Digitalització, que permet digitalitzar els fons de la Universitat amb gran qualitat i, consegüentment, difondre'ls a través del portal Biblioteca Patrimonial Digital, que cada any incrementa el nombre de col·leccions disponibles.

Des de l'any 2011 s'ha treballat en la implantació del model de gestió de processos per al reconeixement de l'excel·lència, i finalment s'ha assolit el Segell d'Excel·lència Europea EFQM 400+ i així el CRAI ha esdevingut la primera biblioteca universitària catalana que rep aquest segell.

Llibre *Els tresors de la Universitat de Barcelona*. Fons Bibliogràfic del CRAI Biblioteca de reserva

Biblioteca del CRAI-Pavelló de la República

D'altra banda, Publicacions i Edicions de la UB ha publicat el llibre *Els tresors de la Universitat de Barcelona*, en què s'ofereix una selecció comentada de 65 obres emblemàtiques del CRAI Biblioteca de Reserva.

El CRAI dona suport al personal docent i investigador gestionant i oferint els recursos d'informació i els serveis necessaris per a la seva tasca, i assessorant en l'elaboració de materials i l'edició de publicacions, en els drets d'autoria i en l'ús de plataformes i eines. En aquest sentit, amb la publicació del catàleg d'eines i recursos Tàctic ha posat a disposició dels usuaris més de 500 fitxes classificades per tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement (TAC) i metodologies actives. També ha afegit un blog amb novetats, recursos recomanats, un dossier electrònic i la relació de cursos amb material autoformatiu. A més, ha desenvolupat 32 projectes de creació de materials docents, ha elaborat 8 tutorials nous que s'han publicat al Dipòsit Digital de la UB, i ha revisat i aprovat 193 publicacions a les col·leccions de docència d'aquest dipòsit. També ha impartit 78 sessions de formació en eines i recursos de suport a la docència, i en coordinació amb els punts de suport a la docència ha donat resposta a 5.171 consultes d'usuaris, la majoria sobre el Campus Virtual.

La docència de qualitat és un dels objectius prioritaris de la Universitat. Hi contribueix el **Programa de recerca, innovació i millora de la docència i l'aprenentatge (RIMDA)**, que amb una dotació econòmica de 75.000 euros permet afavorir la millora

continuada de la docència, impulsar la innovació docent i estimular activitats d'intercanvi d'experiències docents. Aquest curs s'han presentat 75 **propostes d'innovació docent** noves, de les quals 33 s'han reconegut com a projectes d'innovació docent. En total, hi ha hagut 106 **projectes d'innovació docent actius**, tenint en compte els nous i els de llarga durada. D'aquests projectes, 30 han rebut finançament directe i, a més, han tingut accés a ajuts econòmics per a la difusió dels resultats i han rebut suport per a la creació de materials d'aprenentatge, i 1.016 membres de la UB (PDI, PAS i personal col·laborador) han estat implicats directament en el conjunt de projectes d'innovació docent actius.

Pel que fa als **grups d'innovació docent**, s'ha mantingut l'acreditació dels 78 grups consolidats i dels 16 grups reconeguts com a no consolidats. S'han mantingut els ajuts econòmics i de personal col·laborador per als grups consolidats amb puntuacio-

més altes i els ajuts per a la difusió de les actuacions d'innovació dutes a terme per tots els grups. Un total de 1.165 membres de la UB (PDI, PAS i personal col·laborador) s'han implicat en les diferents actuacions dels grups d'innovació docent reconeguts. Cal destacar la distinció Jaume Vicens Vives a la qualitat docent obtinguda pel Grup Dikasteia, distingit per la seva consolidada trajectòria com a grup pioner i expert en el desenvolupament de metodologies actives i innovadores de formació i d'aprenentatge en dret, administració i direcció d'empreses i relacions laborals. Aquest grup també ha obtingut la **Distinció a la Qualitat Docent** en la modalitat de grup que atorga la UB. En la modalitat individual, aquest reconeixement ha estat per a Alberto Prats, catedràtic del Departament de Cirurgia i Especialitats Medicoquirúrgiques de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut.

S'ha refermat l'aposta de la Universitat pels **cursos en línia oberts i massius** mitjançant la plataforma Coursera, que amplia el servei d'assessorament, suport tecnològic i suport en l'elaboració de materials. Així, s'han ofert 9 cursos, en què hi ha hagut gairebé 45.000 inscrits, i s'han expedit més de 600 certificats.

Quant a l'**avaluació de l'activitat docent del professorat**, se n'ha dut a terme la catorzena convocatòria. La participació ha estat del 79,5% en relació amb el total de professors potencials en convocatòria ordinària, el 95,3% dels quals han estat avaluats favorablement. El professorat participant ha pogut tramitar i gestionar el procediment mitjançant l'aplicació

Professors i estudiants de la Facultat de Matemàtiques i Informàtica de la UB han publicat a la revista d'alt impacte PLOS ONE un article sobre els resultats del seu sistema d'anàlisi de dades que prediu el risc d'abandonament dels estudiants de primer curs.

La Vanguardia, 3 de juliol de 2017

Avaluació Docent del Professorat, accessible des de la Carpeta Docent del Professorat i que ja incorpora funcions noves per facilitar el procés d'avaluació.

Aquesta ha estat la primera convocatòria en què s'ha ofert la possibilitat que hi participés el professorat agregat interí. D'un total de 88 professors potencialment avaluables, se n'han presentat 69, dels quals finalment se n'han avaluat 62 i 58 han obtingut un resultat favorable.

L'enquesta de satisfacció sobre aquest procés mostra, en el cas del PDI presentat a avaluació, una satisfacció de 6,95 sobre 10. Cal destacar l'alta valoració que han rebut els ítems vinculats a la comunicació.

En relació amb les **enquestes d'opinió** sobre les assignatures i el professorat dels graus i els màsters universitaris, s'ha consolidat l'aplicació a través de dispositius mòbils i s'han mantingut les accions adreçades als estudiants per fomentar la participació. Sumant els dos semestres, la participació ha estat del 25,5% en els graus i del 36,4% en els màsters universitaris: s'han recollit 190.642 respostes en línia i s'han elaborat 15.909 informes.

La mitjana obtinguda en la pregunta «En general estic satisfet/a amb l'activitat docent duta a terme pel professor/a de l'assignatura» és de 7,22 en el cas dels estudiants de grau i, en el cas dels de màster universitari, de 7,72.

A banda, s'han realitzat **altres enquestes** per recollir l'opinió dels estudiants sobre Els Juliols, els cursos de l'Escola d'Idiomes Moderns, Estudis Hispànics, la Universitat de l'Experiència, Gaudir UB; així com sobre els serveis i instal·lacions de la universitat, la percepció de la Universitat de Barcelona per part de nous estudiants, i la satisfacció dels recent graduats (estudiants de graus).

Per la seva banda, l'**Institut de Ciències de l'Educació**, creat l'any 1969, té entre les seves funcions analitzar les necessitats de formació del professorat i dissenyar propostes d'actuació; promoure i afavorir la innovació educativa; assessorar i orientar la recerca; difondre bones pràctiques, i elaborar materials per a la formació en diversos suports. En el conjunt d'activitats formatives hi han participat 235 formadors i s'han registrat 9.059 inscripcions, el 70,8% de les quals, de dones.

Activitat de l'Institut de Ciències de l'Educació

Activitats formatives	Inscripcions
Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària, formació professional i d'altres professionals de l'àmbit sociocomunitari	4.429
Formació en línia	203
Formació del professorat d'universitat	4.179
Postgraus i màsters	248
Total	9.059

VALORACIÓ MITJANA
DEL PROFESSORAT
SEGONS ELS ESTUDIANTS

7,22 graus 7,72 màsters
universitaris

«La recerca et permet pensar, crear, plantejar preguntes i buscar respostes que sempre porten novetats. Per a mi, és tot un luxe poder plantejar un projecte que sigui un somni, escriure'l, defensar-lo i poder fer-lo realitat. La creativitat és la nostra essència.»

Isabel Cacho,
professora del Departament d'Estratigrafia, Paleontologia
i Geociències Marines, i guanyadora d'un Consolidador Grant
del Consell Europeu de Recerca

LA UNIVERSITAT CAPDAVANTERA EN RECERCA

Promoció, captació de recursos
i internacionalització de la recerca

Recerca i producció científica

Transferència de tecnologia,
coneixement i innovació

Doctorat

Difusió de la cultura científica

4

Promoció, captació de recursos i internacionalització de la recerca

La recerca que es duu a terme a la Universitat de Barcelona destaca en l'escena internacional en grans àrees: ciències mèdiques i de la vida, ciències experimentals (física, matemàtiques, geologia i química), economia, ciències empresarials, dret, humanitats (filologia, filosofia, història i geografia) i educació i ciències del comportament.

La UB és la primera universitat de l'Estat en finançament i en nombre de projectes concedits en la principal convocatòria estatal de projectes de recerca del **Pla estatal de recerca científica i tècnica i d'innovació 2013-2016** del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat. Un total de 125 projectes de la UB han rebut finançament, dels quals 57 pertanyen a la modalitat *Reptes*, uns ajuts que tenen com a finalitat buscar solucions als reptes identificats en l'Estratègia Espanyola de Ciència i Tecnologia i d'Innovació. En aquesta modalitat, la UB ha rebut 7.487.238 euros. La Universitat també encapçala la modalitat *Excel·lència* amb 68 projectes i 5.707.812 euros de finançament. Aquesta modalitat promou la recerca més bàsica: l'objectiu és adquirir coneixements nous, encara que no hi hagi perspectives immediates d'aplicació pràctica i directa.

En el marc del programa **Horitzó 2020** de la Comissió Europea, la Universitat ha aconseguit 85 projectes de recerca (16 coordinats), d'un import superior als 32 milions d'euros. D'aquests projectes, 8 corresponen al **Consell Europeu de Recerca**: 5 en les convocatòries del 2015 (un Consolidator Grant, un Advanced Grant, un Proof of Concept i un Star-

ting Grant concedits el 2016, i un Advanced Grant concedit el 2017) i 3 en les convocatòries del 2016 (un Proof of Concept concedit el 2016, i un Consolidator Grant i un Starting Grant concedits el 2017). Arran de l'èxit d'aquestes convocatòries, la Universitat ha encetat una política d'impuls i ajuda als seus investigadors mitjançant una convocatòria d'ajuts específica.

Quant a la recerca internacional, destaca la participació en el macroconsorci **EIT Health**, constituït per 140 entitats i empreses i promogut per l'Institut Europeu d'Innovació i Tecnologia (EIT). La UB presideix, des que es va crear, el node espanyol, amb 18 socis i constituït com a Associació EIT Health Spain el juliol de 2015. La seu del node és als espais del Parc Científic de Barcelona. Com a resultat de la participació de la UB a les activitats de l'EIT Health, l'any 2017 s'estan executant 7 projectes subvencionats (2 d'innovació i 5 d'educació, incloent-hi el Projecte CCentre, coordinat per la UB i la Summer School on Big Data for Healthy Living, escola que la UB coordina amb la Universitat de Grenoble). A la convocatòria del 2017 s'han presentat 13 propostes de projectes d'innovació i 16 d'educació, a banda d'una renovació d'innovació i una invitació a un projecte en funcionament, amb participació d'investigadors de la UB i del Grup UB.

Dins el programa **RIS3CAT** —l'estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de la Generalitat de Catalunya—, la Universitat participa en 2 de les 5 comunitats aprovades: en la comuni-

tat de salut Nextcare, coordinada pel Biocat, i en la d'alimentació, Innoàpat, coordinada per l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries. A més, la UB ha participat en diverses propostes de comunitats presentades durant el febrer del 2017 i figura en les propostes de projectes d'especialització i competitivitat territorial presentades pels ajuntaments de l'Hospitalet de Llobregat i Santa Coloma de Gramenet. Així mateix, s'ha coordinat, juntament amb la Fundació Alícia, la presentació d'una comunitat RIS3CAT de gastronomia.

Quant als altres mecanismes de finançament extern de la recerca, destaca la capacitat dels investigadors per captar recursos en les convocatòries del programa **ICREA Acadèmica**. En la convocatòria del 2016, s'han aconseguit 3 ajuts. A més, 5 projectes de la Universitat han estat guardonats en la setena convocatòria d'ajuts de **RecerCaixa**. A **La Marató** del 2015 per a projectes de recerca sobre diabetis i obesitat, s'han concedit 16 projectes en què participen investigadors de la Universitat de Barcelona o d'instituts de recerca participats per la UB.

Pel que fa a iniciatives internes, s'ha impulsat la creació de 2 instituts propis de recerca nous —el **Barcelona Economic Analysis Team** (institut de recerca en economia) i l'**Institut de Recerca en Educació**—, amb l'objectiu de potenciar la interdisciplinarietat i coordinar la recerca que es desenvolupa en diversos grups de manera complementària. Paral·lelament, s'ha creat un nou centre de recerca: el **Centre de Recerca en Informació, Comunicació**

i Cultura. A més, s'ha aprovat la creació de l'**Observatori d'Anàlisi i Avaluació de Polítiques Públiques**, i l'**Institut de Salut Global de Barcelona** s'ha convertit en institut universitari de recerca adscrit a la Universitat de Barcelona sis anys després de la seva creació, fet que suposa un reconeixement tant de les seves activitats de recerca com dels seus programes de formació i de transferència de coneixement a les polítiques i al desenvolupament global.

Durant el 2016 s'ha tornat a obrir una convocatòria d'ajuts en el marc del **Programa de retenció de talent**. En la darrera convocatòria, 9 investigadors s'han beneficiat d'aquesta iniciativa, que garanteix la continuïtat a la institució dels millors investigadors. Així mateix, s'ha participat en la gestió de les convocatòries **Ramón y Cajal** i **Juan de la Cierva**, del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat. També s'ha creat el **Fons per a l'Impuls de la Innovació**, una iniciativa destinada a potenciar les activitats d'innovació i transferència dels investigadors de la UB. En aquest sentit, a través de la Fundació Bosch i Gimpera s'ha obert una convocatòria d'ajuts **Prova de Concepte** adreçada als investigadors de la UB que lideren projectes de transferència en què la Universitat és propietària o copropietària tant del coneixement i de la tecnologia prèvia com dels resultats per als quals se sol·licita l'ajut.

Per a la concessió a la Universitat del reconeixement **HR Excellence in Research**, que implica compromís amb la Carta europea de l'investigador i amb el Codi de conducta per a la contractació d'investiga-

Primera edició de l'Eurolife Summer School

dors, la Unió Europea va requerir el desenvolupament d'un pla d'acció amb onze punts de referència que està en marxa des del setembre del 2015. Durant el curs acadèmic 2016-2017 s'han dut a terme algunes de les accions previstes, principalment les relacionades amb el protocol d'acollida del nou personal docent i investigador, inclòs el compromís en matèria de prevenció de riscos laborals. Està previst fer durant el 2017 l'autoavaluació dels dos primers anys de tinença del reconeixement i la proposta del pla d'accions per al període 2017-2020.

La UB continua sent l'única universitat de l'Estat representada a la **Lliga Europea d'Universitats de Recerca (LERU)**, que inclou les 23 millors universitats europees intenses en recerca ubicades en 12 països diferents, amb les incorporacions recents (el gener del 2017) del Trinity College de Dublín i de la Universitat de Copenhagen. Pel que fa a la implicació de la UB en aquesta Lliga, destaca la participació dels representants de la Universitat en reunions de treball i en l'elaboració de publicacions. En total, durant el 2016 els representants de la UB en els grups de política i temàtics de la LERU han participat en 32 reunions, i la Universitat ha organitzat la Conferència de Degans de Ciències i el taller Big Data in Health & Research Integrity, promogut per l'Observatori de Bioètica i Dret. Entre les iniciatives que la LERU ha dut a terme darrerament, cal remarcar la publicació de 2 *advice papers* (*LERU's Interim Evaluation of Horizon 2020* i *Citizen science at universities: trends, guidelines and recommendations*) i 3 publicacions de posicionament

(*Productive interactions: societal impact of academic research in the knowledge society, Excellent education in research-rich universities* i *Interdisciplinarity and the 21st century research-intensive university*). El juny del 2017 s'ha publicat el treball de prospectiva i recomanacions que la LERU fa a la Comissió Europea sobre el proper programa marc: *Beyond the Horizon: LERU's views on the 9th Framework Programme for Research and Innovation*. Totes aquestes publicacions de la LERU reben les aportacions dels representants de la UB.

Així mateix, la UB està coordinant la xarxa **Eurolife** (període 2015-2017), un consorci d'institucions europees dedicades a la recerca i la docència en l'àmbit de la medicina i la biomedicina que ha ampliat el nombre de membres a 9 amb la incorporació de la Universitat Semmelweis (Hongria). Entre les iniciatives que s'estan portant a terme liderades per la UB hi ha la convocatòria d'ajuts de mobilitat a estudiants de grau i màster i a investigadors postdoctorals entre universitats de la xarxa, el manteniment del web i accions per promoure la col·laboració en projectes de recerca. Entre totes aquestes activitats, destaca l'organització de la primera Eurolife Summer School, que ha tingut lloc a Barcelona el mes de juliol del 2017, organitzada de manera conjunta per la UB i l'Institut de Salut Global de Barcelona. El curs es titulava Antimicrobial Resistance. Research and Innovation, i ha aplegat més de 35 estudiants i més de 20 ponents de 14 països d'arreu del món.

Recerca i producció científica

Els **fons de recerca captats en convocatòries competitives** pels 16 centres de la Universitat han estat 55.720.699 euros, en què s'inclouen els projectes i ajuts nacionals i europeus, per a un total de 570 activitats de recerca.

Amb relació al **programa marc de recerca i desenvolupament tecnològic de la Comissió Europea Horitzó 2020**, s'han signat 43 projectes europeus per un import de 13.797.160 euros. La resta de projectes europeus han sumat 571.970,86 euros.

D'altra banda, s'han signat 52 **convenis** vinculats a la recerca, cosa que ha representat la concessió de 444.802 euros.

Quant a la **convocatòria d'ajuts interns**, en el marc del Programa de retenció de talent s'han concedit 9 ajuts, i s'han atorgat 10 ajuts del Programa d'Intensificació de l'Activitat Investigadora. També destaca la convocatòria interna d'ajuts per impulsar la participació en projectes internacionals de recerca dins el programa Horitzó 2020. En total s'han concedit 32 ajuts, per un import global de més de 150.000 euros.

Quant a les **estructures de recerca** mitjançant les quals es fomenta i coordina la recerca, durant el 2016 la UB ha disposat de 15 instituts de recerca propis, 2 instituts universitaris propis, 3 centres de recerca, 10 observatoris i 3 centres de documentació. Així mateix, la UB participa, amb altres institucions, en 10 instituts de recerca, 2 observatoris i 4 instituts interuniversitaris.

Dins del Pacte nacional per a la recerca i la innovació i el nou Pla de recerca i innovació, en la convocatòria d'ajuts de l'any 2014, resolta el 2015, el mapa de **grups de recerca** el constituïen 303 grups de recerca consolidats i 22 grups emergents, a més de 17 grups gestionats per l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer, 6 per l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge i 12 per altres instituts participats.

Fons captats per recerca en convocatòries competitives

Típus	Nombre	Import (en euros)
Projectes	456	47.383.734,05
Infraestructures	3	657.250,00
Ajuts	111	7.680.714,96
Total	570	55.721.699,01

2016

Procedència	Nombre d'activitats	Import (en euros)
Administració autonòmica	112	6.413.326,51
Administració central	347	32.305.584,75
Administració local	2	26.257,23
Altres	10	383.214,53
Comissió Europea	49	14.369.130,86
Sector privat: IPSFL* i empresa	28	1.045.270,17
Sector públic: IPSFL	22	1.178.914,96
Total	570	55.721.699,01

* IPSFL: institució privada sense ànim de lucre

RECERCA I TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA

107.325.705

euros de fons captats per a recerca i transferència de tecnologia en convocatòries competitives i no competitives

Instituts de recerca propis, instituts universitaris de recerca propis, instituts de recerca participats i instituts interuniversitaris

Instituts de recerca propis

- Barcelona Economic Analysis Team (BEAT)
- Institut de Biomedicina (IBUB)
- Institut de Ciències del Cosmos (ICCUB)
- Institut de Nanociència i Nanotecnologia (IN2UB)
- Institut de Neurociències (UBNeuro)
- Institut de Química Teòrica i Computacional (IQTUB)
- Institut de Recerca de l'Aigua (IdRA)
- Institut de Recerca de la Biodiversitat (IRBIO)
- Institut de Recerca en Cultures Medievals (IRCVM)
- Institut de Recerca en Economia Aplicada Regional i Pública (IREA)
- Institut de Recerca en Educació (IRE.UB)
- Institut de Recerca en Nutrició i Seguretat Alimentària (INSA-UB)
- Institut de Recerca Geomodels
- Institut de Recerca Jurídica TransJus
- UB Institute of Complex Systems (UBICS)

Instituts universitaris de recerca propis

- Institut de Matemàtica (IMUB)
- Institut del Pròxim Orient Antic (IPOA)

Centres de recerca

- ADHUC: Centre de Recerca Teoria, Gènere i Sexualitat
- Centre de Recerca en Sociolingüística i Comunicació (CUSC)
- Centre de Recerca Polis: Art, Ciutat, Sostenibilitat

Instituts de recerca participats

- Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG)
- Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
- Institut d'Economia de Barcelona (IEB)
- Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC)

- Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL)
- Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS)
- Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC)
- Institut de Recerca Biomèdica (IRB)
- Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC)
- Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal)

Instituts interuniversitaris

- Barcelona Graduate School of Mathematics (BGSMath)
- Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI)
- Institut de Recerca Sant Joan de Déu (IRSJD)
- Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere (IIEDG)

Càtedres temàtiques

- Càtedra Antoni Gaudí
- Càtedra Cellex d'Oncologia i del Coneixement Multidisciplinari
- Càtedra de Sostenibilitat Energètica
- Càtedra de Turisme, Hoteleria i Gastronomia
- Càtedra d'Empresa Familiar
- Càtedra ICEA-UB d'Assegurances i Fons de Pensions
- Càtedra Joaquim Xirau
- Càtedra Pasqual Maragall d'Economia i Territori
- Càtedra per la Integració Laboral de Persones amb Discapacitat
- Càtedra Ramon Llull
- Càtedra Ramon Trias Fargas d'Economia Catalana
- Càtedra UB Carn i Salut
- Càtedra UB de Recerca i Docència en Medicina Interna
- Càtedra UB Rector Francisco Buscarons Úbeda. Química i Enginyeria Química Forenses

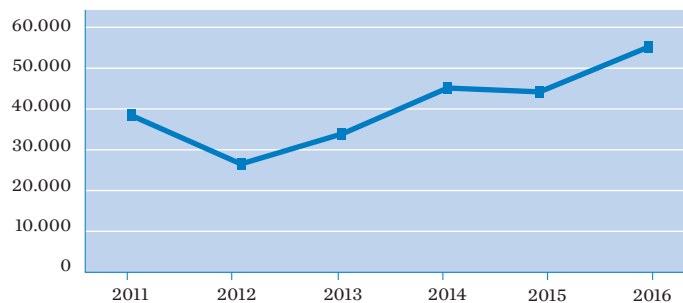

- Càtedra UB-Danone
- Càtedra UB-Telefónica Smart Cities
- Càtedra UB-Zurich d'Assegurances
- Càtedra Unesco de Bioètica
- Càtedra Unesco de Dones, Desenvolupament i Cultures
- Càtedra Unesco de Medi Ambient i Desenvolupament Durable

Pel que fa a la **producció científica del personal investigador**, recollida a les bases de dades internacionals de l'Institut d'Informació Científica, s'han elaborat 5.381 publicacions científiques, 4.376 de les quals figuren al Science Citation Index Expanded, 804 al Social Sciences Citation Index i 201 a l'Arts & Humanities Citation Index.

D'altra banda, des de la **Unitat de Recerca del CRAI**, juntament amb els CRAI Biblioteques de

Evolució dels fons de recerca captats en els centres de la UB en convocatòries competitives (milers d'euros)

cada centre, es validen i publiquen al Dipòsit Digital de la UB els articles que els investigadors faciliten perquè s'ofereixin en accés obert. El 2016 la col·lecció de recerca del Dipòsit ha augmentat en 2.930 documents, principalment amb articles però també amb informes de treball, contribucions a congressos o capítols de llibres. També es gestionen els ajuts de publicació en revistes d'accés obert, que enguany han permès publicar una setantena d'articles, i el portal Revistes Científiques, en què es gestionen 37 revistes de la Universitat de Barcelona i que, a més, facilita l'enllaç a les revistes editades o coeditades per la UB.

Resum dels imports concedits per a recerca i transferència de tecnologia i coneixement

Concepte	Import (euros)
Projectes	47.383.734
Ajuts	7.680.715
Infraestructures	657.250
Convenis de recerca de la UB	444.802
Contractes de l'FBG	12.532.156
Serveis dels CCiTUB	3.249.672
Fons captats per investigadors de la UB en institucions participades*	35.377.376
Total	107.325.705

* Inclou els imports concedits derivats de l'activitat de recerca duta a terme pel personal investigador de la UB en activitats de recerca competitiva i no competitiva a l'IDIBAPS, l'IDIBELL, l'IBEC, l'IREC, l'IRB, el CREAM, l'IEEC, l'ISGlobal i el CRAG.

PRODUCCIÓ CIENTÍFICA

5.381

publicacions científiques recollides per l'Institut d'Informació Científica (ISI)

ACCÉS OBERT

11.997 articles al repositori institucional

358 ajuts per publicar en accés obert

7.705 documents publicats en accés obert

5.723 tesis doctorals al repositori institucional

El **Parc Científic de Barcelona (PCB)** promou la innovació i la transferència de coneixement relacionant universitat, entitats de recerca pública i empreses, i generant entorns en què la recerca pública comparteixi espai i objectius amb la innovació empresarial. L'any 2016 hi ha hagut 99 **usuaris**: 63 empreses (54 instal·lades i 9 associades), 18 entitats sense finalitat de lucre, 10 unitats i grups de la Universitat de Barcelona i 8 serveis propis del Parc. El conjunt d'entitats representen una població de 2.240 usuaris (54% dones i 46% homes).

El PCB té una **superfície** total construïda de 101.486 m² i una superfície útil de 59.744 m² des-

tinada a clients i serveis. L'àrea total arrendada és de 21.898 m², dels quals 14.745 m² són laboratoris. L'espai ocupat ha augmentat un 6% respecte de l'any passat.

En el marc dels **serveis científics i tecnològics** d'alt valor afegit que s'ofereixen a les entitats instal·lades i externes al Parc i, mitjançant plataformes tecnològiques, al conjunt de la comunitat investigadora que els sol·liciti, els Serveis Científics Comuns han tingut prop de mil usuaris. La Instal·lació Radioactiva i el Servei de Reaccions Especials, juntament amb les plataformes tecnològiques de Proteòmica i de Química Combinatòria, la Unitat de Toxicologia Experimental i Ecotoxicologia i l'Estabulari, han donat servei a 143 clients (entitats i grups de recerca) i han generat 9 publicacions científiques.

Quant a les **activitats d'impuls de l'emprenedoria i la innovació**, el PCB ha participat en esdeveniments i actes com ara el BizBarcelona, el SciCloud 2016, les sessions Lessons Learned (CataloniaBio & Biocat) i el programa EIT Health Summer School, entre d'altres.

Per a les empreses ubicades al PCB s'han organitzat 8 activitats de *networking*, així com conferències de temàtica d'interès per a la comunitat del Parc i altres actes.

El PCB també ha col·laborat en diverses fires locals, nacionals i internacionals del sector «bio», com ara BioSpain, Innova o Bio-Europe Spring a Barcelona, i ha rebut una vintena de delegacions d'Europa, Àsia, l'Amèrica Llatina, els Estats Units i el Canadà.

En l'àmbit de la **comunicació**, s'ha iniciat el desenvolupament d'un portal de serveis. D'altra banda, s'han produït més de mil impactes en mitjans de comunicació generalistes i digitals, i s'han elaborat 162 notícies web, tant d'entitats de la comunitat del PCB com pròpies, que s'han distribuït a altres webs del sector. Quant a xarxes socials, s'ha duplicat el nombre de seguidors.

També s'ha continuat impulsant activament la **divulgació de la ciència i el foment de les vocacions científiques** mitjançant el programa Recerca en Societat, en què han participat més de quatre mil infants i joves.

Els **Centres Científics i Tecnològics (CCiTUB)** són un conjunt d'infraestructures científicotècniques que tenen com a principal missió donar suport a la recerca i la innovació en els camps de la química, la ciència de materials i les biociències. Amb aquest objectiu, posen a disposició de la comunitat científica i industrial instrumentació científica d'última generació i ofereixen assessorament sobre diferents tècniques experimentals. Ocupen més de 12.000 m² distribuïts en quatre campus, amb personal tècnic altament qualificat.

En relació amb les **acreditacions i certificacions**, els CCiTUB han aprovat l'auditoria de seguiment per a la recertificació de la norma ISO 9001:2008 fins al 28 de març del 2017 (acreditació originària del 2005). També s'ha renovat per un any més la Self Identification de l'Administració d'Aliments i Fàrmacs dels Estats Units, com a laboratori de contracte per dur a terme assaigs de medicaments.

S'han dut a terme **activitats formatives** orientades a potenciar la cultura de la innovació mitjançant la transferència de coneixement i de tecnologia, així com actuacions destinades a la **transferència de coneixement** a la comunitat científica i a la societat. Destaca el primer Festival de Nanociència i Tecnologia, que va tenir lloc a Barcelona, Saragossa, Donosti i Bellaterra, i la participació en el BioCores, un directori orientat a la biomedicina i a la recerca en biologia. També s'ha implantat un nou sistema de gestió de l'activitat per adquirir i gestionar la informació generada als laboratoris dels CCiTUB i, d'altra banda, l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball ha adjudicat als CCiTUB el projecte «Anàlisi de l'exposició laboral a nanomaterials en el sector cosmètic», en col·laboració amb l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua del Consell Superior d'Investigacions Científiques i l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral, del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Quant a les publicacions, el 2016 els CCiTUB han publicat 5 articles sobre la química d'estat sòlid.

Els Centres Científics i Tecnològics (CCiT)

Personal	160
Valor aproximat de l'equipament científic (milions d'euros)	42
Superfície dels campus	12.000 m ²
Usuaris/Clients	93 entitats 267 PIME
Facturació per prestació de serveis	4.319.554 €

Investigadors de l'Institut de Neurociències i de l'Institut de Recerca en Sistemes Complexos de la Universitat de Barcelona han identificat diferències en el patró d'activació cerebral funcional de pacients amb diabetis de tipus 1. És un pas important per comprendre com la diabetis de tipus 1 pot afectar el cervell durant l'activitat cognitiva, i podria tenir implicacions en la manera d'abordar el tractament de les persones amb aquest trastorn metabòlic.

Correo Farmacéutico, 3 de juliol de 2107

Quant als **usuaris i clients**, el 2016 s'han registrat 966 altes (un 15,8% més que el 2015). Destaquen les dels usuaris públics i privats (245) i les vinculades als investigadors principals (245).

S'ha treballat per a investigadors titulars procedents de 93 institucions o centres públics i s'ha atès clients de 267 empreses privades, 232 de les quals són a petites i mitjanes empreses amb seu social al territori català. La **facturació** per prestació de serveis ha estat de 4.319.554 euros, un 2% més que el 2015.

En relació amb la **qualitat global**, s'han fet 41 publicacions (18 més que l'any 2015) i s'han impartit 33 cursos des de les diferents unitats. També s'ha participat en 58 congressos, seminaris i tallers, i s'ha rebut la visita de diverses empreses, i els tècnics n'han visitat d'altres. Quant als pressupostos, se n'han enviat 484, el 78% dels quals s'han acceptat.

Pel que fa a la participació en **xarxes** europees i altres projectes, s'ha participat en el tercer congrés Spanish-Portuguese Meeting for Advanced Optical Microscopy, i la Unitat de Microscòpia Òptica Avançada, situada a la Facultat de Medicina, ha estat nomenada coordinadora del node Barcelona Live and Intravital Imaging Node del projecte Euro-BioImaging. Aquesta unitat també ha participat a la Cost Action: Neubias, una xarxa europea d'anàlisi d'imatge biològica creada el 2016, i la Unitat de Resonància Magnètica Nuclear (RMN) ha estat

reconeguda com a Instal·lació Científica Singular. També s'ha iniciat el projecte **AutenticFood**, que té com a objectiu generar perfils d'RMN que identifiquin les mostres d'oli quant a varietats i procedència.

En relació amb el **parc instrumental**, s'ha aconseguit la cessió d'un equip d'RMN de 400 MHz Prodigy de l'empresa Bruker, SA valorat en 480.000 euros; una cabina de flux laminar vertical AV 30/70 (Telstar) cedida pel Parc Científic de Barcelona, valorada en 6.215 euros; un equip Cytoflex per Beckman Coulter, SA; un citòmetre de flux (Sorter) adquirit per l'Institut de Recerca Biomèdica, per valor de 450.000 euros, i la instal·lació d'una càmera de detecció directa d'electrons al microscopi electrònic de transmissió CM30 de la unitat de Microscòpia Electrònica cedida per l'empresa Nano-Megas.

En l'àmbit de les **subvencions de concurrència pública**, s'ha aconseguit renovar el sistema de radiofreqüència de l'espectròmetre d'RMN, d'un import de 560.000 euros; 3 microscopis d'escombrat làser confocal per valor de 762.300 euros, i un espectròmetre de masses de relació isotòpica de 184.784 euros.

En el marc dels **convenis**, s'han signat 22 acords.

Dins l'**àmbit social** s'han dut a terme diverses activitats: s'ha col·laborat amb la Fundació Solidaritat UB i el projecte Mansol, que busca la integració

de persones en exclusió social, s'han fet visites a instituts de secundària (unes 25 al llarg de l'any) i s'ha participat en el programa de pràctiques amb alumnes de formació professional de grau superior. També s'ha fet divulgació en l'àmbit de la nanotecnologia i la nanociència.

Quant a la **Comissió de Bioètica**, destaca l'activitat que ha desenvolupat valorant i elaborant informes preceptius dels apartats de bioètica i avaluant l'ètica dels projectes de recerca internacionals gestionats per la Fundació Bosch i Gimpera i el PCB. La Comissió també ha continuat la col·laboració, mitjançant convenis específics, amb les entitats externes que ho sol·liciten, com ara l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca per a la valoració ètica de les candidatures presentades a les beques Beatriu de Pinós, i els projectes de recerca d'investigadors de la Universitat Pompeu Fabra, en especial de l'àmbit de les ciències humanes i socials. Així mateix, des del 2016 la Comissió avalua els projectes que li sotmet el Barcelona Supercomputing Center.

La Comissió de Bioètica també fa la valoració ètica de les tesis, en els casos pertinents. Així mateix, assessora i ajuda professors-tutors de treballs finals de grau i de màster o memòries de pràcticum. Per facilitar aquesta tasca, es disposa d'un lloc web nou en què es pot trobar tota la documentació que cal aportar a la Comissió, el circuit de tramitació i altres dades d'interès.

A més, membres de la Comissió han participat en el Grup d'Experts sobre Integritat en la Recerca, de la LERU, i la Comissió ha estat identificada com una entitat de referència per implementar aquest model de comitè a les universitats que formen part de la Lliga. La Comissió també ha continuat coordinant la Xarxa de Comitès d'Ètica d'Universitats i Organismes Públics de Recerca i el web d'aquesta xarxa, la qual té previst que la seva desena trobada tingui lloc el mes de maig del 2017.

Transferència de tecnologia, coneixement i innovació

La **Fundació Bosch i Gimpera (FBG)** és l'oficina de transferència de tecnologia de la Universitat de Barcelona. La seva missió, doncs, és transferir els resultats de la recerca feta pels investigadors de la UB i, així, mitjançant la innovació, contribuir al progrés econòmic i social. S'encarrega de facilitar la col·laboració entre universitat i empresa per incrementar l'impacte de la universitat a la societat: crea oportunitats per a investigadors, empresaris i inversors; genera negoci facilitant la creació d'empreses innovadores, i aporta solucions a les persones amb la creació de productes nous.

El 2016, diverses empreses i institucions han **contractat serveis de recerca, transferència i altres** a la Universitat. En total, des de l'FBG s'han gestionat 789 contractes per valor de 42.172.573 euros i s'ha contractat 796 persones per desenvolupar tasques vinculades als projectes de recerca. També s'han concedit 112 beques del col·laboració i, mitjançant el Servei de Seguretat i Salut, s'han visitat 47 empreses i s'han avaluat 25 centres de treball.

Així mateix, s'ha aconseguit la concessió de 100 **ajuts** per un import de 27,08 milions d'euros, dels quals 38 provenen tant d'institucions públiques com d'institucions privades (1,68 milions d'euros) i 62 són ajuts de la Comissió Europea (25,40 milions d'euros): 37 pertanyen al Programa Marc de Recerca (21,33 milions d'euros) i 25 són d'altres direccions generals (4,06 milions d'euros). Destaca l'adjudicació de 3 projectes europeus coordinats per la Universitat de Barcelona, amb un valor de 8,9 milions d'euros.

RECERCA I TRANSFERÈNCIA

42 milions d'euros dels contractes gestionats

67 patents sol·licitades

4 spin-off creades

42 activitats per dinamitzar la transferència de tecnologia

Pel que fa a la **protecció, valorització i llicència de patents**, s'han signat 17 contractes de llicència. Al llarg de l'any, la facturació derivada d'algunes d'aquestes llicències i d'altres d'anteriors ha estat de 259.499 euros. També s'han sol·licitat 12 patents prioritàries i 17 extensions internacionals, i un total de 38 patents han entrat en fases nacionals en 21 països. Per àmbits, destaquen el sector de la biotecnologia i les ciències de la salut, que representa el 31% de les patents sol·licitades, i el de química i farmàcia, que també agrupa el 31% de les patents. Els investigadors han proposat 53 invencions que l'FBG ha avaluat; hi ha hagut 4 registres de *software*, i s'han negociat

TECNOLOGIES, MATERIALS I LICÈNCIES (2016)

53 milions d'euros dels contractes gestionats

119 patents per transferir

17 contractes de llicència signats

4 registres de software

27 contractes de transferència de material

i signat 9 contractes de cotitularitat amb altres institucions, amb les quals s'ha compartit el desenvolupament de la tecnologia, que finalment s'ha protegit.

En relació amb la **creació d'empreses i el suport a l'emprenedoria**, l'any 2016 s'han creat 4 *spin-off* (Bluephage, SL; Care Respite, SL; Karuna Good Cells Technologies, SL, i Timepath, SL) i s'ha assessorat 41 projectes, alguns dels quals eren projectes nous d'emprenedoria i plans de negoci, i també empreses

Imports concedits per a la recerca i la transferència de tecnologia i coneixement de la Fundació Bosch i Gimpera el 2016

	Nombre	Import (milions d'euros)
Recerca per contracte	626	12,08
Contractes i convenis	434	10,64
Prestacions de serveis	192	1,43
Ajuts	100	27,08
Ajuts de recerca de la Comissió Europea	62	25,4
Ajuts públics i privats	38	1,68
Total	726	39,16

participades. En aquest sentit, amb el suport de l'FBG, les empreses Braingaze, Cytes Biotechnologies, Impe-tux Optics, Iproteos, Nostrum Biodiscovery i Smalle Technologies han obtingut 2,58 milions d'euros de finançament mitjançant ampliacions de capital.

D'altra banda, l'FBG es responsabilitza del seguiment de les empreses derivades amb participació de la Universitat de Barcelona mitjançant la societat **Cultura Innovadora i Científica (CIC-UB)**. L'any 2016 la Fundació ha entrat en l'accionariat de l'empresa Bluephage.

La Fundació ha participat activament en el **Barcelona Institut d'Emprenedoria** de la UB, del qual és entitat fundadora juntament amb la UB i, entre altres accions, ha donat suport als emprenedors i ha parti-

L'Institut de Neurociències de la Universitat de Barcelona, el de Recerca Biomèdica de Bellvitge i el de Química Avançada de Catalunya han dissenyat el primer fotofàrmac (s'activa amb la llum) per tractar el dolor. Els fàrmacs fotosensibles permeten controlar el procés d'acció farmacològica amb precisió espacial i temporal.

Correo Farmacéutico, 17 d'abril de 2017

CREACIÓ D'EMPRESES I SUPORT A L'EMPRENEDORIA (2016)

22 idees de creació d'empreses rebudes

41 projectes d'emprenedoria assessorats

4 spin-off creades

1 nova empresa participada mitjançant CIC-UB

cipat en el Comitè de Direcció de l'ens. Així mateix, alguns membres de l'FBG han col·laborat en el premi Emprèn! UB 2016 fent de jurat.

Amb l'objectiu d'**impulsar la col·laboració universitat-empresa i dinamitzar l'entorn innovador**, durant el 2016 l'FBG ha organitzat 2 jornades per promocionar la recerca en l'àmbit de les humanitats i les ciències socials, i 2 edicions del Science Partners, en què persones del món de l'empresa i inversors han assessorat projectes d'investigadors de la UB. També ha organitzat, en col·laboració amb altres entitats, la tro-

bada Health & Bio Team Dating, que ha posat en contacte investigadors i emprenedors per engegar noves empreses de salut, i el curs Claus per bioemprenedir, en què bioemprenedors al capdavant de companyies innovadores han explicat la seva experiència.

També s'ha participat en 15 esdeveniments sectorials com a punts de trobada amb agents dels diferents sectors, i s'ha mantingut el contacte amb 4 clústers de Catalunya per incorporar-hi grups de recerca de la Universitat i de les xarxes de referència, per tal de definir projectes de col·laboració nous. També s'han promocionat les capacitats dels centres de la UB que disposen de l'acreditació Tecnio assistint a diverses fires i participant en sessions d'entrevistes bilaterals amb empreses.

Amb relació a les **xarxes** de referència de la Generalitat de Catalunya, la Fundació Bosch i Gimpera en gestiona 6, d'un total de 8.

Quant al **finançament**, amb el suport del Banco Santander s'ha posat en marxa, dins la primera convocatòria dels **Fons per a l'Impuls de la Innovació**, els ajuts Prova de Concepte i Mentor in Residence.

També s'ha continuat difonent els projectes del personal investigador de la Universitat que busca finançament mitjançant plataformes de micromecenatge: s'han publicat al web de la Fundació 5 projectes nous, dels quals 4 han assolit l'objectiu.

Doctorat

Aquest curs s'han ofert **48 programes de doctorat** vinculats a les ciències experimentals i les enginyeries, la salut, les ciències socials, les arts, les humanitats i l'educació, tots amb un elevat grau de transversalitat. D'aquests programes, 13 es duen a terme juntament amb altres universitats de l'Estat i 2 són programes **Erasmus Mundus**. Tots els programes de doctorat es poden seguir en anglès.

En total, s'hi han matriculat **4.890 investigadors en formació**, el 30% dels quals eren estrangers.

Quant als **títols de doctor**, 135 han rebut la **menció internacional**, 8 la **menció industrial**, i el Consell de Govern ha atorgat **101 premis extraordinaris de doctorat**.

S'han llegit 1.158 **tesis doctorals**, 725 de les quals s'han publicat a Tesis Doctorals en Xarxa i al Dipòsit Digital de la Universitat (on ja hi ha més de 6.000 tesis), i s'han signat 8 convenis de cotutela.

Escola de Doctorat

El **Pla de doctorats industrials** té per objectiu contribuir a la competitivitat i internacionalització del teixit industrial català, retenir talent i fer possible que els estudiants de doctorat desenvolupin projectes d'R+D+I en empreses i, així, elaborar la tesi doctoral.

En la convocatòria del 2016, la Universitat ha concretat 16 projectes amb diverses empreses, els

Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària

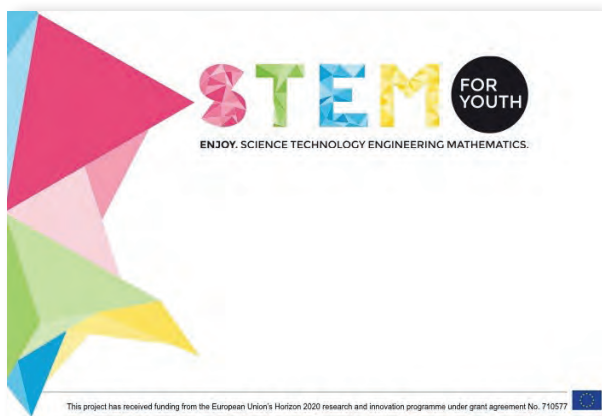
quals han culminat en 16 convenis de col·laboració. D'aquests projectes, 15 són de la modalitat de cofinançament i 1 és de la modalitat d'ajut específic.

D'altra banda, l'Escola de Doctorat ha participat en l'edició de l'Escola d'Estiu de Doctorat de la LERU

PROGRAMES DE DOCTORAT INDUSTRIAL

16 projectes

«Citizen science – nexus between research and public engagement», que ha tingut lloc a la Universitat de Zurich i a la qual han assistit 2 doctorands en representació de la Universitat de Barcelona.

Quant a la **cooperació entre les escoles de doctorat** franceses i espanyoles, dins de la convocatòria del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i en el marc del conveni de col·laboració signat entre la Universitat de Barcelona i la Universitat de Rennes II, s'han analitzat els objectius i el funcionament dels programes de doctorat per tal d'establir una col·laboració consolidada, amb l'objectiu d'elaborar tesis en règim de cotutela i fomentar el contacte entre els grups de recerca de totes dues universitats.

En el marc del campus de la salut HUBc, s'han publicat 2 convocatòries per concedir **ajuts de mobilitat** a estudiants de la UB matriculats en programes de doctorat de Medicina, Biomedicina o Infermeria,

àmbits d'aquest campus d'excel·lència. La UB ha destinat 48.000 euros a finançar estades i fer front a despeses de viatge, allotjament i manutenció, a càrrec dels imports lliurats al HUBc pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport a través de la convocatòria d'ajudes per a la consolidació de projectes d'excel·lència.

En el marc del **projecte STEM**, 14 doctorands de la Universitat han participat en sessions extraescolars sobre matemàtiques, robòtica, nutrició, ciències de la vida i sostenibilitat, adreçades a joves de 10 instituts de Barcelona. El programa l'ha impulsat l'Ajuntament de Barcelona amb la col·laboració de l'Acadèmia de Ciències de Nova York, el Consorci d'Educació de Barcelona i les universitats de Barcelona, Politècnica de Catalunya, Autònoma de Barcelona i Pompeu Fabra.

Durant aquest curs s'ha fet pública la tercera convocatòria d'ajuts per fer estades formatives a Espanya i a l'estranger adreçada a doctorands de la UB i finançades per la Fundació Montcelimar i la Universitat de Barcelona. En total s'han concedit 22 ajuts, un dels quals per a Espanya i 13 per a Europa.

En el marc del programa Erasmus Mundus – Acció 2 (lot dels Estats Units i el Canadà), concedit a la UB com a universitat coordinadora en la convocatòria del 2013 per l'Agència Executiva en l'Àmbit Educatiu, Audiovisual i Cultural de la Unió Europea, durant aquest curs s'han produït 25 mobilitats: 17 doctorands (4 de la UB), 3 postdoctorals (1 UB) i 5 *staff*.

«Com a investigadora, penso que és molt important transmetre la ciència que fem a la Universitat al públic en general, i fer entendre el valor que té per al progrés del país.»

Isabel Cacho,
 professora del Departament d'Estratigrafia, Paleontologia i Geociències Marines, i guanyadora d'un Consolidador Grant del Consell Europeu de Recerca

Difusió de la cultura científica

Les accions de **divulgació científica** dutes a terme a través de la Unitat de Cultura Científica i Innovació (UCC+i) han seguit dos eixos: suport i difusió de les accions de divulgació de la Universitat mitjançant el portal web i els perfils a les xarxes socials, i coordinació i organització de projectes propis.

En relació amb la difusió de les activitats de divulgació, el portal ha recollit 367 activitats, totes dutes a terme per personal de la Universitat de Barcelona tant dins de la mateixa Universitat com fora. A més, el portal té 30 pàgines individuals de projectes, que han rebut 7.758 visites i una mitjana de 75 visitants per dia. Respecte a les xarxes socials, el perfil de «La UB Divulga» a Twitter té 1.587 seguidors i a Facebook, 1.176.

Quant als projectes propis, destaquen **ArqueUB**, que se centra en dues activitats («Com vivien els veïns del Raval de segles passats» i «Estades d'estudiants preuniversitaris»), i el projecte **Camins infinits**, que posa en contacte escolars i joves investigadors de la Universitat amb un objectiu doble: estimular l'interès social per la ciència i el coneixement, i millorar les habilitats comunicatives dels joves investigadors. Actualment hi col·laboren 14 investigadors. Aquest curs s'ha arribat a 390 alumnes fent 9 visites a centres de primària i secundària.

Ciència animada té com a objectiu crear una biblioteca de recursos audiovisuals de caràcter científic, organitzada en capítols autoconclusius, en els quals s'expliquen conceptes científics als infants, de ma-

VI trobada de Divulgadors Científics de la UB

nera visual i amena. Actualment hi ha 3 capítols disponibles, tots en català, castellà i anglès. Destaca el nombre de visualitzacions del primer episodi (*El mètode científic*) a YouTube: 123.380 en anglès, 281.064 en castellà i 5.306 en català.

Mitjançant el **Concurs de Cristal·lització a l'Escola**, els professors de secundària reben formació en cristal·lografia a les universitats i després traslladen l'experiència a l'aula perquè els alumnes aprenguin a obtenir cristalls. Els resultats s'exposen en una jornada amb format de congrés científic en què els estudiants exposen la feina i un jurat escull els treballs guanyadors. És un projecte conjunt de la UB, l'Autònoma i la Rovira i Virgili, del qual enguany s'ha celebrat la sisena edició. Al llarg d'aquests anys, hi han participat més de 7.000 infants de tot Catalunya.

Visita botànica a la Finca Pedro Pons

Pel que fa al **Concurs Comas i Solà**, vol apropar a la ciutadania la recerca que es duu a terme a la UB i donar visibilitat als estudiants de doctorat com a motor de la recerca de la Universitat mitjançant un canal àgil i visual. Aquesta iniciativa també vol permetre als joves investigadors participar en la comunicació dels seus projectes i, d'aquesta manera, descobrir potencials divulgadors. En aquesta darrera edició s'han rebut 9 vídeos, disponibles tant al web del projecte com al canal de YouTube de la UB.

Les **visites botàniques** tenen com a objectiu apropar la botànica al públic en general i donar a conèixer aspectes rellevants d'aquesta disciplina. Actualment se n'ofereixen a l'Edifici Històric i a la Finca Pedro Pons. El curs 2016-2017 s'han ofert 6 sessions, a les quals s'han inscrit 261 persones.

El projecte **Toc-toc: xerrades divulgatives d'investigadors de la UB** vol facilitar la comunicació entre la UB i els diferents agents socials interessats en la recerca que es fa a la Universitat. Actualment el projecte disposa de 15 col·laboradors de 9 facultats diferents, i durant el curs s'han fet 18 xerrades i s'ha arribat a més de 800 persones d'arreu de Catalunya.

Pel que fa a la **III Festa de la Ciència de la UB**, que se celebra a l'Edifici Històric, té com a objectiu fer accessible a tots els públics, d'una manera lúdica i innovadora, la recerca que es duu a terme a la Universitat. S'han ofert 40 tallers i demostracions pràctiques, en què han participat prop d'un centenar d'investiga-

III Festa de la Ciència de la UB

dors, amb tallers de 9 facultats diferents. Hi han participat 445 infants de 13 centres educatius.

També cal destacar la participació de la Universitat a l'**Espai Ciència** del Saló de l'Ensenyament, a la final del programa **RecerKids** de la Generalitat de Catalunya i en la primera edició del **The Youth Mobile Festival**, organitzat per l'Associació GSM en el marc del Mobile World Congress.

D'altra banda, amb l'objectiu d'obrir les portes del món de la ciència i la investigació de la Universitat de Barcelona al conjunt de la societat, s'ha produït el documental breu *Som recerca*, que reflecteix diferents etapes de la vida professional de les persones que es dediquen a la recerca i que fa un èmfasi especial en la rellevància de la recerca bàsica i la transferència de coneixement per potenciar el progrés del benestar social, econòmic i cultural.

Finalment, cal fer esment dels reconeixements al professor Javier Martín-Vide, catedràtic de Geografia Física i director de l'Institut de Recerca de l'Aigua, que ha rebut la IV Distinció de la UB a les millors activitats de divulgació científica i humanística, convocada pel Consell Social i el Claustre de Doctors, i al professor Antoni Trilla, professor de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, que ha estat distingit amb la Medalla Big Vang en reconeixement «al seu altruisme i vocació de servei» amb els mitjans, en la comunicació d'informacions amb rigor científic a tota la ciutadania (Big Vang és el canal d'informació científica en línia de *La Vanguardia*).

«La nostra feina aporta alternatives al personal investigador per finançar la seva recerca i, alhora, reforçar la dimensió internacional de la UB.»

Ignasi Sánchez,
cap de l'Oficina de Projectes Internacionals de Recerca

UNA UNIVERSITAT INTERNACIONAL

Activitat institucional internacional

Mobilitat d'estudiants, professorat
i personal d'administració i serveis

5

Activitat institucional internacional

Aquest curs s'ha impulsat el treball en aliances estratègiques. Així, per exemple, ha iniciat les seves activitats la **Unió Iberoamericana d'Universitats**, formada per la Universitat de Barcelona, la Universitat Complutense de Madrid, la Universitat de São Paulo, la Universitat de Buenos Aires i la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic, les quals sumen més de 750.000 alumnes i pràcticament 50.000 docents. L'aliança, que rep el suport econòmic del Banco Santander, impulsa programes d'intercanvi de professors, investigadors i alumnes, i també programes conjunts de recerca i docència, i fixa un nou marc internacional per desenvolupar activitats conjuntes amb la finalitat d'influir en les polítiques públiques i científiques del territori iberoamericà. D'aquest curs destaca la cimera anual de rectors de la Unió: va tenir lloc del 17 al 19 de maig a la Universitat Complutense de Madrid en el marc del Congrés Internacional de les Corts Supremes i Constitucionals d'Iberoamèrica, i va reunir magistrats del Tribunal Constitucional i del Tribunal Suprem d'Espanya i ministres de les corts supremes de Mèxic, l'Argentina i el Brasil, juntament amb professors de dret de les cinc universitats, amb l'objectiu de valorar la protecció dels drets socials en temps de crisi. Entre les activitats acadèmiques programades, destaca el curs «Smart cities: innovació, cambio climático, planificación urbana, gobernanza y participación creativa», impartit a la Universitat de Barcelona.

L'**Aliança Montpellier-Barcelona Plus**, formada per la Universitat de Barcelona, la Universitat

El màster universitari d'Economia ha obtingut el segell amb la màxima valoració (Quality-level compliant) per a l'acreditació en la dimensió d'internacionalització després de l'avaluació de l'AQU Catalunya.

20 de juliol de 2017

de Montpellier i la Universitat Paul Valéry de Montpellier, ha donat prioritat a les col·laboracions científiques i a la mobilitat internacional de l'alumnat i del PDI, i a l'intercanvi de coneixement entre aquestes institucions. Entre les activitats dutes a terme, destaquen el projecte Master Ressources en Eau et Risques Environnementaux dans les Métropoles Africaines i les col·laboracions en projectes de recerca i acadèmics en les àrees de farmàcia, química, dret i psicologia.

De l'acord signat entre la Universitat de Barcelona, la Universitat d'Ais-Marsella, la Universitat Autònoma de Madrid i la Universitat "La Sapienza" de Roma, les quals en total apleguen prop de 300.000 estudiants, ha nascut el **Campus Transnacional del Nord del Mediterrani**, un projecte de cooperació acadèmica i científica que té quatre objectius principals: intensificar les relacions entre les universitats participants en matèria de mobilitat, formació, recerca i innovació; desenvolupar conjuntament projectes de gran

abast en el marc europeu i internacional; definir les temàtiques prioritàries i els àmbits d'excel·lència comuns, i reforçar el potencial acadèmic i científic de les quatre universitats, així com la seva capacitat d'acció i la seva posició en els rànquings. En un inici, s'han identificat les accions següents: desenvolupar la mobilitat d'estudiants i les titulacions múltiples entre les universitats del Campus, reforçar la cooperació en el marc dels projectes europeus i els projectes de recerca col·laboratius, i treballar per organitzar una escola d'estiu comuna.

La Universitat de Barcelona i la **Universitat "La Sapienza" de Roma**, les quals es distingeixen pel seu bon posicionament en recerca i docència als seus països, han reforçat els acords de col·laboració: tenen acords per a la mobilitat d'estudiants i docent, i convenis específics per desenvolupar un màster en l'àmbit de la salut i per codirigir tesis doctorals. Així mateix, cooperen en pro-

jectes culturals i de recerca, i en publicacions científiques.

S'ha signat un conveni amb la institució **China Scholarship Council** mitjançant el qual la Universitat rebrà estudiants xinesos del camp de les ciències perquè desenvolupin aquí el seu programa de doctorat.

La Universitat de Barcelona, que juntament amb l'Autònoma de Barcelona i l'ens públic Casa Àsia és patrona de l'**Institut Confuci de Barcelona**, ha nomenat el Dr. Javier Orduña, catedràtic de Filologia Alemanya, com a nou director local d'aquest institut, que sobresurt pel teixit de relacions que ha establert amb les universitats públiques catalanes i d'Andorra i que enguany ha estat distingit amb el III Premi Càtedra Xinesa de Madrid. D'aquesta manera s'ha consolidat l'anomenat Macro Confuci. L'Institut, a més d'oferir cursos reglats de llengua

«És molt important el servei que la pròpia Universitat pot fer a la idea d'Europa»

Jaume Duch,
portaveu i director general de
Comunicació del Parlament Europeu

i també formació de professorat, organitza concursos internacionals i campaments lingüístics a la Xina. L'intercanvi acadèmic es concreta mitjançant beques d'estudi al país asiàtic i la consolidació de xarxes temàtiques destinades a diversos àmbits: traducció i interpretació, arts i música, història i antropologia, economia, medicina i urbanisme.

La Universitat ha intensificat la seva **presència a les 24 xarxes** a què pertany participant a la Lliga Europea d'Universitats de Recerca, el Grup de Coïmbra, el Fòrum Internacional d'Universitats Públiques, la Unió d'Universitats de la Mediterrània, el Grup Tordesillas i l'Agència Universitària de la Francofonia. Així mateix, ha participat a les fires i conferències internacionals següents: European Association for International Education, a Liverpool; Forum on Education Abroad, a Atenes; Asia-Pacific Association for International Education, a Kaohsiung; Feria de Movilidad «Estudia y Descubre España», a Mèxic, i Annual Conference & Expo, a Los Angeles.

El Vicerectorat de Projecció i Internacionalització, en col·laboració amb altres unitats de la UB, participa en el projecte Capacity Building Eunit (European project design and management in the South Mediterranean region), l'objectiu del qual és enfortir la internacionalització de les institucions d'educació superior als països de la regió del sud de la mediterrània, en concret al Líban, Jordània i Líbia. A Barcelona s'ha dut a terme, entre febrer i maig del

2017, una setmana conjunta de treball i unes jornades amb les universitats d'Yarmouk (Jordània), Saint Joseph (Líban) i d'Az-Zawiyah (Líbia). El projecte vol establir relacions de col·laboració duradores entre aquestes entitats, i facilitar la creació d'unitats i la formació de tècnics especialitzats en la preparació i gestió de projectes internacionals.

El curs 2016-2017 la Universitat de Barcelona ha tingut una **comunitat internacional** formada per més d'11.000 estudiants de 139 països: el 30% eren estudiants de doctorat; el 37%, estudiants de màster universitari; el 24,7%, de postgrau, i gairebé el 6%, de grau.

L'oferta acadèmica en anglès ha consistit en 5 graus impartits íntegrament en aquesta llengua (Bioinformatics, Business Administration and Management, English Studies, International Business i Tourism) i 255 assignatures de grau impartides en anglès (un 10% del total). També s'han impartit totalment en anglès 22 màsters universitaris, 7 dels quals són Erasmus Mundus, així com els 48 programes de doctorat, dos dels quals són Erasmus Mundus.

D'altra banda, continuen els diversos programes d'**Study Abroad**: BCA Study Abroad, Universitat de Califòrnia-Illinois, Council on International Education Exchanges, Universitat de Dartmouth, Knox College i Consortium for Advanced Studies Abroad.

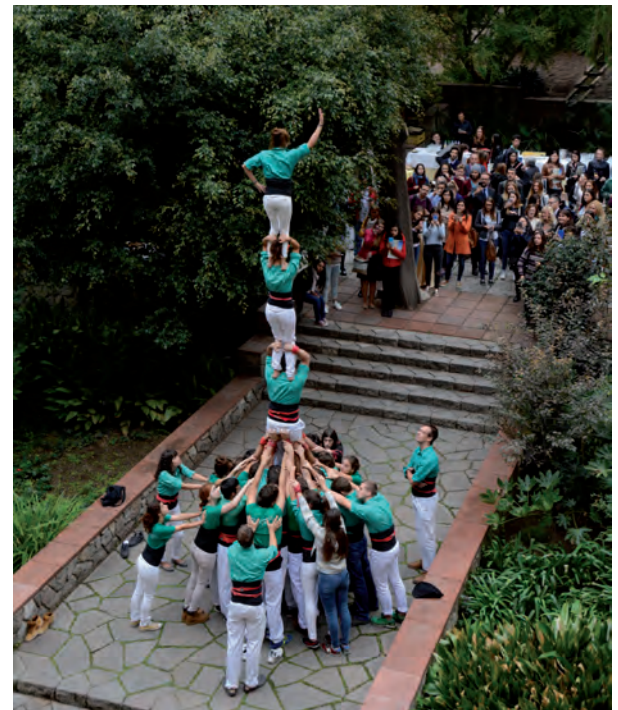
Quant a la **International Summer School** de la UB, s'han ofert 11 cursos, amb més de 130 alumnes matriculats.

Pel que fa a la **mobilitat internacional** d'estudiants d'estada temporal, la Universitat de Barcelona ha rebut 1.754 estudiants internacionals i n'ha enviat 1.293 a l'estranger.

Quant als **convenis internacionals**, se n'han signat 129 amb institucions de 37 països. Totes aquestes institucions s'ajusten als criteris establerts, com ara l'alta qualitat acadèmica, l'anàlisi estratègica i l'existència d'un projecte comú prou estructurat. La majoria han estat convenis específics de cooperació acadèmica, recerca, mobilitat o doctorat de les facultats, entre els quals hi ha 18 convenis marc. Destaquen els convenis de recerca establerts amb l'Institut Nacional d'Investigacions Nuclears de Mèxic, amb la Fundació per la Natura de Suïssa, amb la Universitat Nacional de Mar del Plata (Argentina) per impartir un postgrau, amb la Fundación Carolina, i amb la Universitat de Jingchu (Xina) per impartir el màster propi Configuració de l'Espai Contemporani.

Aquest curs s'han rebut més de 12 delegacions de 8 països, tant d'institucions universitàries com de consolats i ambaixades d'arreu del món —Austràlia, Colòmbia, els Estats Units, la República de Corea i Noruega, entre d'altres—, i s'han atès visites de grups d'estudiants d'arreu del món.

Per la seva banda, els representants de la UB han visitat universitats dels Estats Units, el Regne Unit, Itàlia, l'Argentina, el Brasil i la Xina, entre d'altres, per gestionar projectes i fomentar la col·laboració acadèmica i el partenariat, així com les aliances estratègiques iniciades.

La Universitat de Barcelona dona la benvinguda als estudiants internacionals

Mobilitat d'estudiants, professorat i personal d'administració i serveis

Mobilitat d'estudiants

La Universitat de Barcelona gestiona la mobilitat dels estudiants mitjançant els programes d'intercanvi Erasmus+ i Erasmus Mundus – Acció 2, el programa del Centre Interuniversitari de Desenvolupament (CINDA) i convenis bilaterals. Tots els programes es basen en la reciprocitat. Aquest curs s'ha acollit la celebració del trentè aniversari del programa Erasmus organitzat pel Servei Espanyol per a la Internacionalització de l'Educació (SEPIE).

Aquest curs s'ha implementat el nou programa de mobilitat **Erasmus+** entre els països del programa i països associats de fora de la Unió Europea (mitjançant la International Credit Mobility, acció KA107). El projecte s'ha iniciat amb 27 mobilitats d'estudis: 13 estudiants de la UB han marxat a universitats de Bòsnia i Hercegovina, el Canadà, Rússia i Ucraïna, i 14 estudiants d'universitats de Bòsnia i Hercegovina, Rússia, Ucraïna i la Xina han vingut a la UB. Pel que fa al programa Erasmus dins de la Unió Europea, continua augmentant el nombre de mobilitats d'estudiants de la UB: en el cas dels estudiants en mobilitat d'estudis, s'ha passat de 980 a 1.006, i en les mobilitats de pràctiques, de 116 a 122. D'altra banda, s'ha rebut 1.190 estudiants Erasmus, dels quals 43 han fet l'estada en modalitat de pràctiques. Així, el programa Erasmus+ es consolida com el marc més important per a les mobilitats internacionals a la Universitat de Barcelona, que ha continuat treballant per implementar el programa com a marc de qualitat. En aquest sentit, s'ha incorporat el *grade* ECTS als certi-

ficats de notes dels estudiants de mobilitat entrants, per tal de facilitar un reconeixement acadèmic més just i transparent, i s'ha aprovat la Normativa de mobilitat internacional d'estudiants de la Universitat de Barcelona, que adapta el context de l'espai europeu d'educació superior i del programa Erasmus+.

Quant al programa **Erasmus Mundus – Acció 2**, en el nou programa Erasmus+ ja no té continuïtat i, per tant, han finalitzat els projectes concedits i només queda vigent un dels consorcis coordinats per la Universitat: el projecte CASEU entre universitats europees i universitats del Kazakhstan i de l'Uzbekistan, en el marc del qual s'han dut a terme 2 mobilitats d'estudiants de la UB al Kazakhstan.

Els **convenis bilaterals** són acords signats amb universitats de països que no són de la Unió Europea ni associats i que, per tant, no poden participar en el programa Erasmus+. Aquests acords es poden signar per a tota la Universitat (convenis generals) o entre facultats (convenis específics). Les estades que es duen a terme en el marc d'aquests convenis segueixen l'esquema Erasmus: exoneració del pagament de la matrícula a la universitat de destí i garantia de reconeixement acadèmic. En total, la UB té signats 161 convenis bilaterals amb universitats de països de fora de la Unió Europea, gràcies als quals ha rebut 201 estudiants i n'ha enviat 132. A més, en el marc dels convenis bilaterals establerts amb membres del **Grup de Coïmbra**, la Universitat ha acollit 4 estudiants, i 2 estudiants de la UB han fet estades en universitats de la xarxa.

Reunió en el marc del programa Erasmus+ amb universitats de països extra-comunitaris

Mobilitat d'estudiants de la UB per programes i àrees geogràfiques

Programa	Europa	EUA i Canadà	Amèrica Llatina	Àsia i Oceania	Total	% de dones
Erasmus+ dins la UE: estudis	1.006	—	—	—	1.006	64,6
Erasmus+ dins la UE: pràctiques	122	—	—	—	122	73,0
Erasmus+ fora de la UE: estudis	10	3	—	—	13	76,9
Erasmus Mundus - Acció 2	—	4	—	2	6	50,0
Grup de Coïmbra	2	—	—	—	2	50,0
Convenis bilaterals	10	41	57	24	132	73,5
CINDA	—	—	14	—	14	64,3
Sol·licituds individuals	—	2	—	—	2	100,0
Total	1.150	50	71	26	1.297	66,4

Mobilitat d'estudiants estrangers d'estada temporal per programes

Programa	Estudiants	% de dones
Erasmus+ dins la UE: estudis	1.147	65,9
Erasmus+ dins la UE: pràctiques	43	60,5
Erasmus+ fora de la UE: estudis	14	78,6
Grup de Coïmbra	4	100,0
Convenis bilaterals	201	65,2
CINDA	15	86,7
Study Abroad	274	71,5
Sol·licituds individuals	56	66,1
Total	1.754	66,9

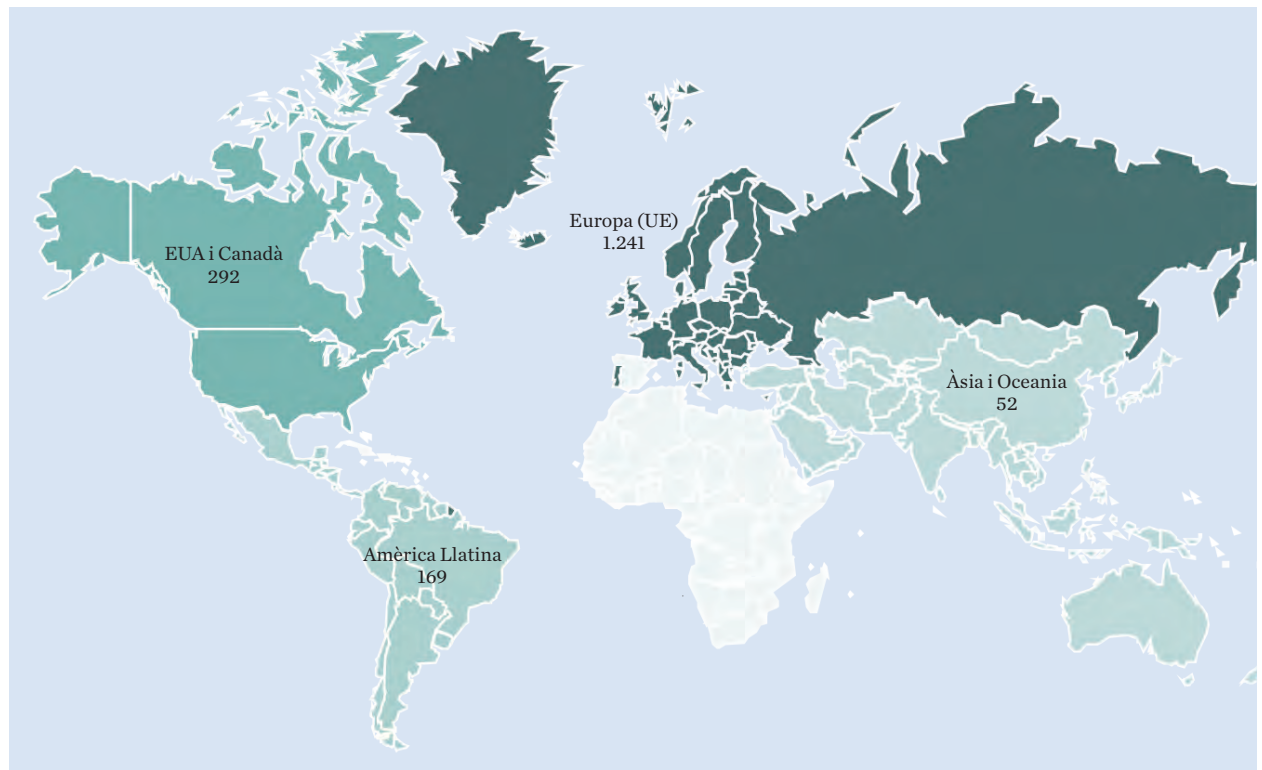
A través del programa **CINDA**, de mobilitat entre universitats d'Espanya, Itàlia, Portugal i l'Amèrica Llatina, 14 estudiants de la UB han marxat fora i 15 estudiants estrangers han vingut a la UB.

Els estudiants de la Universitat que es beneficien d'un programa de mobilitat poden obtenir **ajuts complementaris**. En el cas del programa Erasmus, a més del finançament procedent de la Comissió Europea que gestiona el SEPIE, els vicerektorats dels àmbits d'internacionalització i d'estudiants han convocat altres ajuts i han atorgat 443 ajuts de viatge a estudiants beneficiaris de l'Erasmus+ i 22 ajuts a estudiants beneficiaris de convenis bilaterals o del programa CINDA. D'altra banda, la Generalitat de Catalunya ha concedit l'ajut econòmic Mobint, de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), a 363 estudiants de la UB beneficiaris d'algun programa

LA MOBILITAT EN EL MARC DE PROGRAMES D'INTERCANVI

1.754 estudiants
estrangers
acollits

Origen geogràfic dels estudiants acollits en programes d'intercanvi

de mobilitat, i el programa Becas Iberoamèrica, del Banco Santander, ha beneficiat 30 estudiants que han fet estades en països de l'Amèrica Llatina mitjançant convenis bilaterals o el programa CINDA.

D'altra banda, hi ha 2 programes que no impliquen reciprocitat en la mobilitat i que, per tant, no tenen exempció en el pagament de la matrícula, però que sí que suposen l'acolliment d'estudiants que es matricu-

len de manera temporal a la UB. Són l'**Study Abroad**, per a convenis amb consorcis d'universitats en el marc del qual s'ha rebut 274 estudiants (no només d'universitats dels Estats Units com fins ara, sinó també d'una universitat de Mèxic —Institut Tecnològic i d'Estudis Superiors de Monterrey— i d'una universitat xinesa —Beijing Foreign Studies University—), i les **sol·licituds individuals**, mitjançant les quals s'ha rebut 56 estudiants d'arreu del món i han marxat 2 estudiants de la UB.

Quant a la **mobilitat d'investigadors en formació**, la UB ha acollit 3 doctorands procedents d'universitats de l'Amèrica Llatina becats per la **Fundación Carolina**, i 276 doctorands han estudiat a la Universitat gaudint d'una beca concedida per algun organisme del país d'origen. D'altra banda, 78 estudiants de la UB han disposat d'algun dels ajuts que s'ofereixen per a les estades: ajuts per a la formació de professorat universitari (FPU), ajuts per a la formació de personal investigador (FPI) i ajuts per al personal investigador en formació (APIF).

Enguany s'han signat 8 convenis de cotutela per a l'elaboració de tesis doctorals.

Finalment, s'ha tramitat la regularització de l'estada de 341 estudiants estrangers.

Mobilitat del PDI i el PAS per programes

Programa	UB		Estrangers	
	PDI	PAS	PDI	PAS
Erasmus+ dins la UE	92	35	—	6
Erasmus+ fora de la UE	2	3	7	18
Erasmus Mundus – Acció 2	—	—	1	3
Grup de Coïmbra	—	—	1	—
Ajuts de mobilitat internacional	35	—	13	—
Council on International Educational Exchange	2	—	—	—
Finançament del Banco Santander	3	—	—	—
Altres programes (abans Programa d'acollida de professors i investigadors convidats)	—	—	123	—
Total	134	38	145	24

Mobilitat del PDI i el PAS

Un total de 134 membres del **personal docent i investigador** de la UB han fet estades de mobilitat a l'estranger, principalment dins el marc del programa **Erasmus+** (Unió Europea), en el qual les mobilitats (92) han continuat augmentant. A més, se n'han fet 10 dins el nou programa Erasmus+ fora de la Unió Europea: 2 professors de la UB han fet estades de docència a la Universitat de Sarajevo (Bòsnia i Hercegovina) i a la Universitat de Sant Petersburg (Rússia), i 7 professors d'universitats de Bòsnia i Hercegovina, Palestina, Rússia i Ucraïna ho han fet a la UB.

En el marc de la **convocatòria de mobilitat** oberta pel Vicerectorat de Projecció i Internacionalització

APOSTA PER LA INTERNACIONALITZACIÓ

11.278 139
estudiants estrangers nacionalitats

Resum de la mobilitat i les altres estades d'estudiants, PDI i PAS de la UB

Mobilitat i estades

PDI	
Programes de mobilitat	134
Estades per període sabàtic	33
Bosses de viatge	330
Beques de mobilitat del Campus d'Excel·lència Internacional	4
PAS	
Programes de mobilitat	38
Estudiants de grau i màster	
Programes de mobilitat	1.293
Programes de mobilitat SICUE	118
Mobilitat en el marc del treball final de grau	271
Mobilitat en el marc del treball final de màster	20
Investigadors en formació	
Cotuteles	8
Estades formatives	78
Programes de mobilitat	4
Beques de mobilitat del Campus d'Excel·lència Internacional	18

i destinada tant a professorat de la UB com estranger, s'han finançat 35 estades de mobilitat de professors de la Universitat per iniciar o consolidar projectes de col·laboració internacional. En el marc del conveni amb el consorci d'universitats del Council on International Educational Exchange,

2 professors han fet estades d'immersió lingüística a la Universitat Harvard (Estats Units) i la Universitat de Saint Andrews (Regne Unit).

En total, 145 professors estrangers —majoritàriament procedents d'universitats d'Itàlia, Portugal, el Brasil i l'Argentina— han fet estades a la Universitat de Barcelona. Amb l'objectiu d'atreure professorat de prestigi internacional, s'han finançat 13 d'aquestes estades, promogudes per la invitació de professors de la UB. Dins la convocatòria del Grup de Coïmbra per a estades de joves professors i investigadors africans, s'ha acollit un investigador de Sud-àfrica.

D'altra banda, s'ha tramitat la regularització de l'estada a la UB de 53 professors estrangers.

Pel que fa a la mobilitat del **personal d'administració i serveis**, 38 persones han fet estades en el marc del programa Erasmus+ i s'ha rebut un total de 24 treballadors d'altres universitats, tant de dins com de fora de la Unió Europea.

Projectes internacionals

La Universitat de Barcelona participa en una cinquantena de projectes internacionals de cooperació acadèmica, 18 dels quals són nous (concedits en la convocatòria del 2017): 17 estan finançats pel programa **Erasmus+** —4 són coordinats i la UB participa en 8 com a sòcia— i 1 el finança l'agència **EuropeAid**.

UNIVERSITAT_{DE}
BARCELONA

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Gran Via de les Corts Catalanes, 585
08007 Barcelona
Tel. 934 021 100
www.ub.edu